

VILTFORUM

VILTFORUM #3 2020

ÅHL M, ELMHAGEN B, BERGQVIST G

KARTLÄGGNING AV METODER FÖR RAPPORTERING AV AVSKJUTNING AV JAKTBART VILT I EUROPA

Svenska Jägareförbundet

KARTLÄGGNING AV METODER FÖR RAPPORTERING AV AVSKJUTNING AV JAKTBART VILT I EUROPA

Svenska Jägareförbundet

eISBN: 978-91-86971-31-1

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	4
1. INLEDNING	4
2. MATERIAL OCH METODER	6
3. RESULTAT	7
3.1 ÄGANDE AV JAKTRÄTT	9
3.2 OBLIGATORISK ELLER FRIVILLIG RAPPORTERING	9
3.2.1 LÄNDER MED OBLIGATORISK RAPPORTERING	9
3.2.2 LÄNDER MED BÅDE OBLIGATORISK OCH FRIVILLIG RAPPORTERING	11
3.2.3 LÄNDER MED FRIVILLIG RAPPORTERING	13
3.3 TILLGÅNG TILL AVSKJUTNINGSDATA	14
3.4 SYNPUNKTER PÅ DET EGNA SYSTEMET	16
4. DISKUSSION	18
5. REFERENSER	20
BULGARIEN	22
CYPERN	23
DANMARK	24
ESTLAND	25
FINLAND	26
FRANKRIKE	28
GREKLAND	29
ISLAND	30
ITALIEN	31
LETTLAND	32
MALTA	33
NEDERLÄNDERNA	34
NORGE	35
POLEN	36
RYSSLAND	37
SLOVENIEN	38
SPANIEN	40
STORBRIANNIEN	41
SVERIGE	42
TJECKIEN	43
TYSKLAND	44
UNGERN	45
BILAGA 1. FRÅGOR	46

SAMMANFATTNING

I föreliggande rapport redovisas en kartläggning av metoder för rapportering av avskjutning av vilda fåglar och däggdjur i 22 europeiska länder. Kartläggningen genomfördes under hösten 2019. I de flesta länderna (16 länder, 72%) var avskjutningsrapportering obligatorisk för samtliga tillåtna viltarter. De vanligaste konsekvenserna av utebliven rapportering var en straffavgift eller att licensen inte förnyades.

Rapporteringen var helt frivillig i tre länder (Cypern, Grekland och Storbritannien), medan Finland, Frankrike och Sverige tillämpade både frivillig och obligatorisk rapportering, beroende på viltart, område och/eller jaktmetod. I normalfallet finns avskjutningsdata publikt tillgängligt inom tre till sex månader efter det att rapporteringen avslutats, men i några länder kan detta ta mer än ett år. De använda systemen för avskjutningsrapportering varierar mycket mellan länder, men alla rapportörer uppgav sig vara nöjda med det valda systemet.

Denna rapport finns också tillgänglig på engelska som Viltforum 5/2020. This report is also available in English as Viltforum 5/2020.

1. INLEDNING

Förvaltningen av viltarter ska vara adaptiv (Naturvårdsverket 2015). Detta innebär att den fortlöpande ska anpassas till förändringar i såväl ekosystem som samhälle, och att ny kunskap ska tas fram och tillämpas i takt med detta (Danell & Bergström 2010). För att upprätthålla en adaptiv förvaltning är det avgörande att ha tillgång till data av tillräckligt hög kvalitet och med tillräcklig upplösning i tid och rum. Avskjutningsdata är en grundläggande och viktig komponent i de flesta viltförvaltningsprogram (se exempelvis Kindberg m. fl. 2011). För vissa viltarter kan avskjutning dessutom vara de enda data som finns tillgängliga.

Förutsättningarna för jakt och avskjutningsrapportering kan variera mellan länder. I Sverige är det markägaren som äger jakträtten, ett förhållande som tillkom år 1789 genom beslut av kung Gustav III (regent 1771 – 1792) och som haft ett avgörande inflytande på många av de jaktliga förhållanden vi ser idag (Danell m. fl. 2016). Jakten bedrivs normalt i jaktlag som är mycket stabila över tid. Det är markägaren, och/eller jägare till vilka markägaren upplåtit nyttjandet av jakten, som bedriver jakt på marken. Ofta har samma familjer jagat på marken i generationer. Detta har skapat gynnsamma förutsättningar för ett hållbart nyttjande av viltresursen och bedrivande av viltvård, då den som förvaltar och vårdar viltet kommer att jaga på marken även nästkommande år och därmed kan tillgodogöra sig de positiva effekterna. Det har också lett till att jaktlaget är en stabil och naturlig enhet för rapportering av avskjutning.

Avskjutningsrapporteringen i Sverige är obligatorisk för de viltarter som jagas med stöd av licens eller av myndighet godkänd plan. När denna rapport skrivs omfattas älg (*Alces alces*), kronhjort (*Cervus elaphus*), gråsäl (*Halichoerus grypus*), varg (*Canis lupus*), björn (*Ursus arctos*), lo (*Lynx lynx*) och järv (*Gulo gulo*) av detta regelverk. Även vilt som fälls via skydds jaktbeslut av myndighet omfattas av rapporteringskrav. För övriga viltarter, som jagas via allmän jakttid eller skydds jakt på eget initiativ, är rapporteringen frivillig. Det finns dock ett undantag från denna regel då vilt som fälls på statens mark ovan odlingsgräns eller på renbetesfjällen omfattas av rapporteringskrav trots att det är viltarter med allmän jakttid.

För arter med allmän jakttid så genomför Svenska Jägareförbundet en årlig skattning av den totala avskjutningen, vilket ingår som en del i förbundets Jakt- och Viltvårdsuppdrag. Skattningen genomförs inom jaktvårdskretsar och omfattar all mark förutom statens marker ovan odlingsgränsen eller på renbetesfjällen. Rapporteringen är frivillig och beräkningen baseras på de jaktlag inom kretsen som väljer att rapportera sin avskjutning. För respektive art beräknas en genomsnittlig avskjutning

per arealenhet, baserat på den rapporterade avskjutningen, som appliceras på kretsens totala areal (Bergqvist m. fl. 2019).

Det saknas sammanställningar som utförligt beskriver hur olika länder arbetar med rapportering av avskjutning, en fråga som är intressant av flera skäl. Det finns ett ökande intresse att förvalta populationer av olika viltarter över nationsgränser. Detta krävs också enligt internationella avtal, som till exempel "Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds (AEWA), som gäller för flyttande fågelarter. Inom förvaltningen av dessa arter behöver man ta hela det område där arten uppehåller sig i beaktande, så kallad "flyttvägsbaserad förvaltning". Exempelvis spenderar merparten av de grågäss (*Anser anser*) som häckar i Sverige vintern i Danmark, Tyskland, Nederländerna, Belgien och Frankrike. Det innebär att gäss som orsakar skador på grödor på en viss plats kan befinnas sig i ett annat land under jakttiden (Andersson m. fl. 2001). För en gränsöverskridande förvaltning är det en fördel olika om länders avskjutningsdata är jämförbara och kan analyseras gemensamt. I syfte att utveckla och förbättra det svenska systemet är det också intressant att kartlägga vilka metoder för avskjutningsrapportering som olika länder valt.

I föreliggande rapport redovisas och diskuteras de metoder som används för rapportering av avskjutning i olika länder i Europa.

Foto: Mostphotos

2. MATERIAL OCH METODER

Insamling av data, dokumentation och preliminära analyser genomfördes under andra halvåret 2019. Den första delen bestod av att identifiera lämpliga kontaktpersoner i olika länder, oftast sådana som var verksamma inom respektive lands jägareförbund eller inom myndigheter som hanterar jaktfrågor. Kontaktuppgifter på olika jägareförbunds hemsidor kombinerat med personliga kontakter sammanställdes till en bruttolista. Dessa personer kontaktades via e-post med en förklaring av projektets syfte och en förfrågan om att delta. I ett fåtal länder kunde ingen kontaktperson lokaliseras.

Totalt eftersöktes kontaktpersoner i samtliga europeiska länder samt Ryssland (som delvis ligger i Europa) och Cypern (som ligger i Asien men tillhör EU). När en kontakt hade upprättats med ett land skickades ett frågeformulär innehållande 33 frågor (bilaga 1). I flertalet fall bokades en intervju via telefon eller Skype, en metod som ger goda möjligheter till uppföljande frågor och kompletteringar. De flesta intervjuer spelades in, i samförstånd med den intervjuade personen. Några kontaktpersoner valde att istället lämna svar via e-post. Eventuella förtydliganden och följdfrågor hanterades i de fallen via e-post. En förteckning över de personer som bidragit med uppgifter om respektive land förvaras vid Svenska Jägareförbundet men har inte bifogats denna rapport då reglerna i General Data Protection Regulation (GDPR) begränsar möjligheterna att publicera personliga uppgifter.

Frågorna som ställdes avsåg förhållanden år 2019 och rörde primärt landets rapporteringssystem för avskjutning, vem som äger jakträtten samt vilka viltarter som får jagas. Som framgår av bilaga 1 så ställdes även frågor om andra förhållanden inom viltförvaltningen. Dessa uppgifter redovisas dock inte i denna rapport.

Kort tid efter att en intervju genomförts skickades en skriven sammanfattning till respondenten för kommentarer och korrigeringar. Samtliga respondenter fick det totala manuskriptet för ytterligare kommentarer och korrigeringar i december 2020. Det bör noteras att redovisningen helt bygger på respondenternas uppgifter, endast i några få fall har det varit möjligt att kontrollera uppgifter mot andra data.

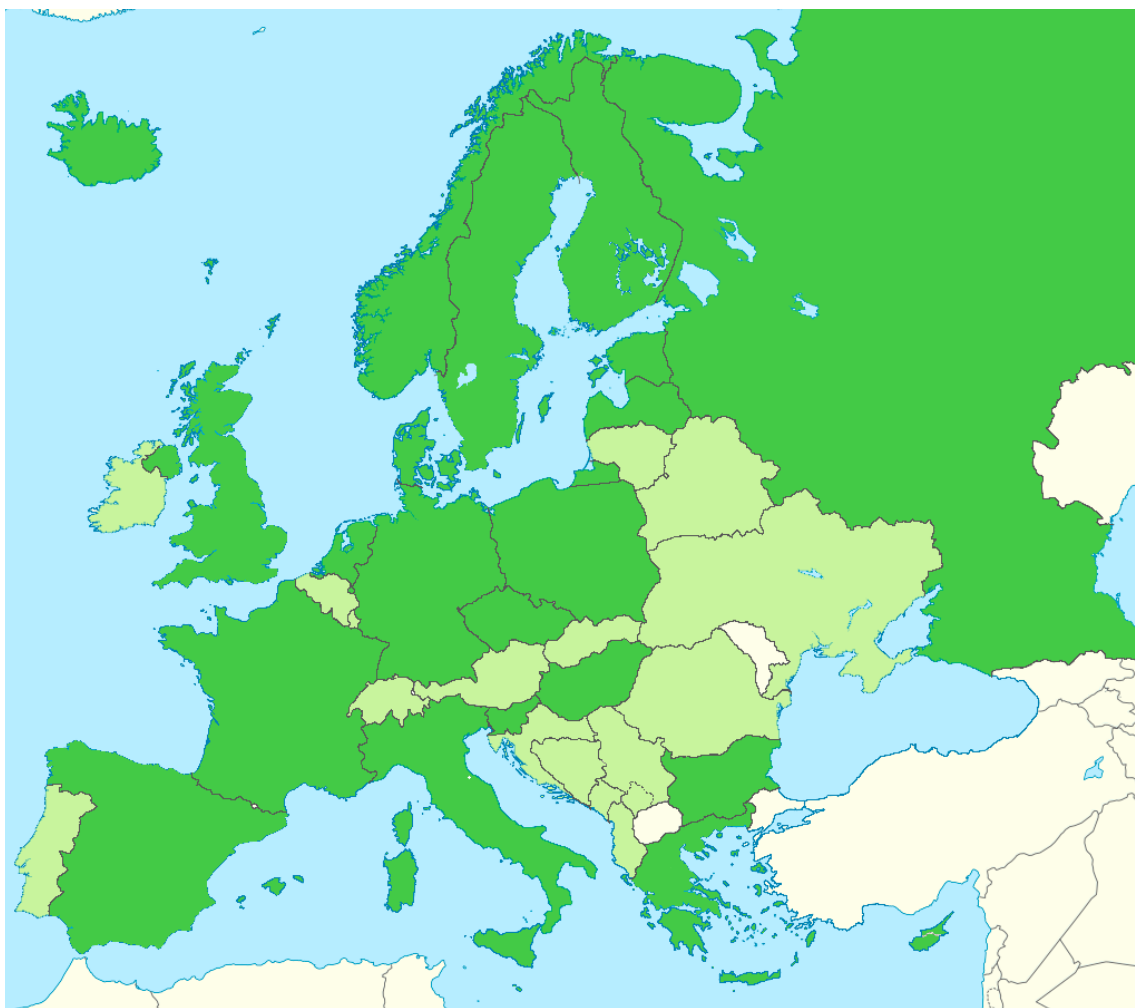
I rapporten redovisas de huvudsakliga förhållanden som framkommit. I flera fall har undersökningen visat att det även kan finnas avvikelser i form av lokala, ofta komplexa, regler och undantag. Vi har normalt inte haft tillräcklig information för att även beskriva sådana undantag.

Foto: Madeleine Lewander

3. RESULTAT

Av de totalt 38 länder som kontaktades bidrog slutligen 22 länder, inklusive Sverige, med data till kartläggningen (figur 1 och tabell 1).

Figur 1. Karta över deltagande länder. Mörkgrön färg visar länder som deltog i kartläggningen, ljusgröna länder kontaktades men svarade inte. Länder som markerats med vit färg har inte blivit kontaktade på grund av att ingen kontaktperson kunde lokaliseras.

Andelen registrerade jägare inom respektive land varierade mellan 0,16% och 5% av den totala befolkningen, och totalt berörs cirka 8,3 miljoner jägare av de system som beskrivs i rapporten (tabell 1).

Tabell 1. Antal registrerade jägare, antal jägare som andel av landets totala befolkning samt antal jägare per kvadratkilometer (baserat på landets totalareal) för de länder som ingår i undersökningen.

LAND	ANTAL JÄGARE (ST)	ANDEL AV BEFOLKNINGEN SOM ÄR JÄGARE (%)	ANTAL JÄGARE PER KM ²
Bulgarien	130 000	1,9	1,2
Cypern	42 500	5,0	4,6
Danmark	177 000	3,0	4,1
Estland	15 000	1,1	0,3
Finland	300 000	5,5	0,9
Frankrike	1 100 000	1,6	1,7
Grekland	170 000	1,6	1,3
Island	12 000	3,4	0,1
Italien	600 000	1,0	2,0
Lettland	21 000	1,1	0,3
Malta	15 000	3,0	47,6
Nederländerna	27 000	0,2	0,6
Norge	141 000	2,6	0,5
Polen	123 000	0,3	0,4
Ryssland	3 250 000	2,5	0,2
Slovenien	20 000	1,0	1,0
Spanien	850 000	1,8	1,7
Storbritannien	380 000	0,6	1,5
Sverige	300 000	2,9	0,7
Tjeckien	90 300	0,8	1,1
Tyskland	385 000	0,5	1,1
Ungern	61 000	0,6	0,7
Totalt/medel	8 270 800	1,4	0,4

Totalt har de 22 deltagande länderna listat 228 viltarter som jaktbara (142 fågelarter, 23 klövviltsarter och 63 övriga däggdjursarter inklusive sälar). I genomsnitt är 48 viltarter tillåtna för jakt i ett land. Överlägset flest jaktbara arter (156) har uppgivits av Ryssland medan endast fem viltarter anges som tillåtna för jakt i Nederländerna (notera dock att fler viltarter kan fällas via undantag derogation i Nederländerna). En och samma viltart är i genomsnitt tillåten för jakt i fyra av de deltagande länderna. Den viltart som är tillåten för jakt i det största antalet länder (21) är gräsand (*Anas platyrhynchos*). Det är endast i Cypern som den inte jagas. Det finns också ett flertal viltarter som uppgivits som jaktbar i endast ett land. Ryssland har flest tillåtna viltarter som inte jagas i något annat av de deltagande länderna, exempel på sådana arter är sobel (*Martes zibellina*) och myskoxe (*Ovibos moschatus*).

3.1 ÄGANDE AV JAKTRÄTT

Jakträtten tillhör markägaren i 13 länder; Danmark, Finland, Frankrike, Island, Lettland, Nederländerna, Norge, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland och Ungern. I Estland är rättigheten delad så att rätten till jakt på småvilt tillhör markägaren medan rätten till övrig jakt hanteras av staten. I övriga länder är det staten eller motsvarande (delstat, region) som äger rätten till jakt, även på privat mark.

Det finns lokala undantag från dessa övergripande mönster. Ett exempel är att lokalbefolkningen äger rätt att jaga (till exempel skogsfågel) på statens mark i norra Finland i den kommun där man är bosatt. Ett annat exempel, som är aktuellt när detta skrivs, är domstolsutslaget rörande rätt till jakt och fiske inom Girjas sameby, där samebyn tillerkänts denna rätt trots att staten är markägare. Det har inte varit möjligt att beakta sådana lokala och ofta komplexa undantag i den fortsatta redovisningen.

3.2 OBLIGATORISK ELLER FRIVILLIG RAPPORTERING

Av de tillfrågade 22 länderna tillämpar 16 (72%) obligatorisk rapportering av avskjutningen för samtliga tillåtna viltarter. Motsvarande värden är 3 länder (14%) som har helt frivillig rapportering, samt 3 länder (14%) med både frivillig och obligatorisk rapportering, beroende på viltart, område och/eller jaktmetod.

3.2.1 LÄNDER MED OBLIGATORISK RAPPORTERING

I länder med obligatorisk rapportering av vissa eller samtliga arter är det i regel den enskilde jägaren som rapporterar sitt jaktbyte direkt till en myndighet på regional eller nationell nivå. Ett undantag är Ryssland där det istället är den som hyrt jakträtten som rapporterar till myndigheten efter att ha samlat in de enskilda jägarnas rapporter. I Sverige är företrädaren för jaktområdet den som ansvarar för rapporteringen av fällda älgar och kronhjortar till länsstyrelsen.

I länder med obligatorisk rapportering av alla eller några viltarter är böter för den enskilde jägaren en vanlig konsekvens vid utebliven rapportering (11 länder, tabell 2). Att bli avstängd från jakt/ej få licens förnyad är lika vanligt och uppges också av 11 länder. Nederländerna är det enda land där bristfällig rapportering inte är kopplad till någon sanktion.

Tabell 2. Konsekvenser av utebliven rapportering.

LAND	STRAFFAVGIFT	JAKTLICENS INDRAGEN /EJ FÖRNYAD	INGEN
Bulgarien	X		
Danmark		X	
Estland	X	X	
Finland	X	X	
Frankrike	Sanktioner förekommer men varierar mellan område, art och system		
Island	X	X	
Italien	X	X	
Lettland		X	
Malta	X		
Nederländerna			X
Norge	X		
Polen		X	
Ryssland	X	X	
Slovenien	X		
Spanien ¹		X	
Sverige		X	
Tjeckien	X		
Tyskland	Sanktioner förekommer men varierar mellan regioner		
Ungern	X		

¹ I Spanien rapporterar jägarna till sin jaktklubb, och klubbens tillstånd från myndigheterna kan dras in vid utebliven rapportering.

De flesta länder har system för webbaserad rapportering, alternativt strävar efter att etablera sådana system. I Tjeckien, Ungern och delar av Italien är det för närvarande endast möjligt att rapportera via pappersblankett. På Malta sker rapporteringen via SMS och det är ett villkor för jakt att personen äger en mobiltelefon.

3.2.2 LÄNDER MED BÅDE OBLIGATORISK OCH FRIVILLIG RAPPORTERING

Tre länder har både obligatorisk och frivillig rapportering, Finland, Frankrike och Sverige.

I Finland är rapporteringen obligatorisk för älg, dovhjort (*Dama dama*), vitsvanshjort (*Odocoileus virginianus*), skogsvildren (*Rangifer tarandus fennicus*), rådjur (*Capreolus capreolus*), bäver (*Castor fiber*), raphöna (*Perdix perdix*), östersjövikare (*Pusa hispidus botnica*), gråsäl, vildsvin (*Sus scrofa*), sädgås (*Anser fabalis*), iller (*Mustela putorius*), utter (*Lutra lutra*), samt stora rovdjur. Detta gäller oavsett om jakten sker via allmän jakttid, licens eller undantag (derogation). Rapporteringen är frivillig för övriga viltarter, men fler arter kommer att omfattas av obligatorisk rapportering från och med 2020. Rapportering är dock obligatorisk för alla viltarter och jaktbara fågelarter som listas i paragraf 5 i den finska jaktlagen, om jakten innebär ett undantag (derogation) gällande reproduktionssäsong och/eller om normalt ej tillåtna jaktmetoder används. För närvarande omfattas korp (*Corvus corax*) inom renskötselområdet, kråka (*Corvus cornix*), skata (*Pica pica*), kaja (*Corvus monedula*), gråtrut (*Larus argentatus*), havstrut (*Larus marinus*), tamduva (*Columbia livia domestica*) och björktrast (*Turdus pilaris*).

I Frankrike finns 11 olika obligatoriska rapporteringssystem samt tre frivilliga system, vilka används parallellt och täcker olika viltarter, områden och/eller jaktmetoder, Tabell 3.

Tabell 3. System för rapportering av avskjutning i Frankrike. Daglig rapportering ska troligen inte tolkas som att data måste skickas in dagligen, utan snarare som att avskjutningsdata ska rapporteras uppdelat per dag

SYSTEM	ARTER	RAPPORTERINGS-FREKVENS	RAPPORTERAS AV
Obligatorisk rapportering			
Begränsad jakt efter morkulla	Morkulla (<i>Scolopax rusticola</i>)	Daglig	Enskilda jägare via jaktdagbok (häfte)
Avskjutning av jaktbara våtmarksfåglar från registrerade installationer för nattjakt	Jaktbara våtmarksfåglar	Daglig	Ägare av sådana installationer (hyddor) via jaktdagbok
Avskjutning av jaktbara klövviltarter	Kronhjort, sikahjort (<i>Cervus nippon</i>), vildsvin, gems (<i>Rupicapra rupicapra</i>), pyreneisk gems (<i>Rupicapra pyrenaica</i>), mufflon (<i>Movis orientalis musimon</i>), rådjur, dovhjort	Per säsong	Jägarnas organisationer via enkät
Avskjutning av strandfåglar på offentliga maritima områden	Strandfåglar, kanadagås (<i>Branta canadensis</i>)	Per säsong	Enskilda jägare rapporterar till klubb via jaktdagbok
Avskjutning av små bergslevande viltarter	Orre (<i>Lyrurus tetrix</i>), tjäder (<i>Tetrao urogallos</i>), fjällripa (<i>Lagopus muta</i>), stenhöna (<i>Alectoris gracea</i>), raphöna, skogshare (<i>Lepus timidus</i>), murmeldjur (<i>Marmota sp.</i>)	Per säsong	Enskilda jägare rapporterar via jaktdagbok
Jaktbyte av trastar jagade med snara (tendelles)	Rödvingetrast (<i>Turdus illacus</i>), koltrast (<i>Turdus merula</i>), taltrast (<i>Turdus philomelos</i>), björktrast, dubbeltrast (<i>Turdus viscivorus</i>)	Per säsong	Enskilda jägare rapporterar via jaktdagbok
Jaktbyte av tofsvipa jagad med snara (tenderie)	Tofsvipa (<i>Vanellus vanellus</i>)	Per säsong	Enskilda jägare eller jaktlag via jaktdagbok

Jaktbyte av trastar jagade med snara (tenderie)	Rödvingetrast, koltrast, taltrast, björktrast, dubbeltrast	Per säsong	Enskilda jägare eller jaktlag via jakttagbok
Jaktbyte av trastar jagade med limsticka (gluaux)	Rödvingetrast, koltrast, taltrast, björktrast, dubbeltrast	Per säsong	Enskilda jägare via jakttagbok
Jaktbyte av sånglärka jagad med fångstnät (pantes)	Sånglärka (<i>Alauda arvensis</i>)	Per säsong	Enskilda jägare eller jaktlag via jakttagbok
Fällfångst	Råka (<i>Corvus frugilegus</i>), svartkråka (<i>Corvus corone</i>), skata, nötskrika (<i>Garrulus glandarius</i>), stare (<i>Sturnus vulgaris</i>), vessla (<i>Mustela nivalis</i>), stenmård (<i>Martes foina</i>), mård (<i>Martes martes</i>), iller (<i>Mustela putorius</i>), räv (<i>Vulpes sp.</i>)	Per säsong	Enskilda fångstjägare via jakttagbok

Frivillig rapportering

Avskjutning – nationell kartläggning	Alla jaktbara viltarter	Var 10 till 15 år	60 000 slumpvis utvalda individuella jägare, enkät på papper eller online
Nationell kartläggning av status hos små stillasittande (sedentary) låglandsarter	Fasan (<i>Phasianus colchicus</i>), rödhöna (<i>Alectoris rufa</i>), raphhöna, hare (<i>Lepus sp.</i>), kanin (<i>Oryctolagus sp.</i>)	Ett jakttilfälle	Ej angivet
Universell jaktbytesdagbok	Alla jaktbara viltarter	Daglig	Enskilda jägare via jakttagbok eller online

I Sverige är rapporteringen obligatorisk för de viltarter som jagas via licens eller en av länsstyrelsen godkänd plan vilket för närvarande innefattar älg, kronhjort, gråsäl, varg, björn, lodjur och järv. Oberoende av art är också rapportering obligatorisk vid skydds jakt på myndighetsbeslut samt på statens mark ovan odlingsgräns eller på renbetesfjäll. För övriga arter med allmän jakttid är rapporteringen frivillig.

3.2.3 LÄNDER MED FRIVILLIG RAPPORTERING

Rapporteringen av avskjutning är helt frivillig i tre länder: Cypern, Grekland och Storbritannien, medan Finland och Sverige har delvis frivillig rapportering och Frankrike har tre separata frivilliga system för rapportering (se tabell 3).

På Cypern intervjuas cirka 1% av jägarna årligen via telefon och svarsfrekvensen är cirka 90%. En medelavskjutning per jägare beräknas för varje viltart och antalet räknas upp till total avskjutning baserat på förhållandet mellan antalet jägare som rapporterat sin avskjutning och det totala antalet jägare.

I Grekland tilldelas samtliga jägare en jakttagbok via sin jaktklubb. Efter jaktårets slut lämnas den ifyllda jakttagboken in i samband med förnyandet av licens. Alla jägare returnerar inte sin jakttagbok men antalet anses vara representativt och tillräckligt för att dra säkra slutsatser (andelen jägare som returnerar sin jakttagbok har inte erhållits). Det totala antalet fällda vilt inom varje jaktklubb skattas med hjälp av den rapporterade avskjutningen och förhållandet mellan antalet jägare som rapporterat sin avskjutning och det totala antalet jägare inom jaktklubben, varpå jaktklubbarnas avskjutning summeras.

I Storbritannien används två olika system för avskjutningsrapportering. Ett system kallas för The National Gamebag Census (NGC) och drivs av Game and Wildlife Conservation Trust (GWCT) som är en privat organisation. Varje år skickas enkäter till markägare (upp till 900 jaktmarker per år) och svarsfrekvensen överstiger 85%. Markägaren rapporterar den totala avskjutningen av samtliga jaktbara viltarter på sin mark. Data används som ett index över tid, ingen skattning av den totala avskjutningen genomförs.

Den andra enkätundersökningen används inte regelbundet utan har hittills implementerats vid två tillfällen, 2004 och 2012. Undersökningen genomförs av ett konsultföretag (PACEC) på uppdrag av tre engelska skytteorganisationer och innehåller, förutom avskjutning, även data om utfodring av vilt och det ekonomiska värdet av jakt och skytte. Avskjutningen rapporteras artvis för några viltarter, men oftast för grupper av arter, till exempel änder som grupp. Enkäter skickas ut till olika organisationer, till exempel markägare eller lerduveskyttar, vilka i sin tur distribuerar enkäten till sina medlemmar. Då vissa personer är medlemmar i flera grupper är det inte möjligt att beräkna den exakta svarsprocenten, men totalt erhöles 16 234 svar vid undersökningen 2012. Avskjutningen räknas upp till totala siffror i de olika grupperna baserat på svaren, totalt antal personer i gruppen och en viktning ("non involvement deflator") som hanterar att de som inte svarat på enkäten i genomsnitt skjuter färre vilt per person än de som svarat.

I Finland tillämpas frivillig rapportering med undantag av de viltarter och situationer som nämnts i avsnitt 3.2.2. Jägare slumpas årligen ur ett centralt register stratifierat per region, av Det Finska Naturresursinstitutet (LUKE). Totalt skickas enkäter till 5 400 jägare, cirka 300 per region. Svarsfrekvensen var cirka 50% i undersökningen 2018. Den totala avskjutningen i varje distrikt räknas upp med hjälp av den rapporterade avskjutningen och proportionen mellan jägare som rapporterat sin avskjutning och det totala antalet registrerade jägare i regionen.

Av de tre frivilliga rapporteringssystem som används i Frankrike har undersökningen "Shooting Hunting Bag – National Survey" en större omfattning, tabell 3. Undersökningen genomfördes senast 2013/14 och svarsfrekvensen var 17%. Av de jägare som fått den första enkäten men inte svarat, sker ett förnyat urval och kontakt. Samma sak görs även vid ytterligare ett tillfälle. Den totala avskjutningen skattas sedan utifrån jägarnas svar, antal svarande jägare i förhållande till det totala antalet jägare samt en viktning (likt den för PACEC, men specificerad för varje urvalstillfälle).

Rapporteringen av avskjutning i Sverige är frivillig förutom för de arter och situationer som nämns i avsnitt 3.2.2. Skattningen av total avskjutning genomförs av Svenska Jägareförbundet som en del av Jakt- och Viltvårdsuppdraget (Svenska Jägareförbundet 2013). Jaktlag rapporterar sin avskjutning och areal samt vilken jaktvårdskrets jaktlaget ligger inom, varefter en medelavskjutning per areal beräknas och skalas upp baserat på kretsens totala areal. För närvarande utvecklas en ny skattningsmetod som bygger på Bayesiansk statistik (Lindström & Bergqvist 2020). Rapporteringen för jaktåret 2018/19 omfattade totalt 7 482 jaktlag med medianarealen 670 hektar, vilket motsvarande 29% av den totala jaktbara arealen i landet. Den genomsnittliga rapporteringsgraden uppgår till cirka 30% baserat på areal för de senaste 32 åren.

Samtliga länder med helt eller delvis frivillig rapportering har webbaserade system för rapportering, med undantag av några regioner på Cypern (rundringning till jägare) samt Grekland (jakt dagbok i pappersformat).

3.3 TILLGÅNG TILL AVSKJUTNINGSDATA

Tillgången till publika avskjutningsdata varierar, dock publicerar de flesta länder någon form av statistik, tabell 4. Vanligen finns data publikt tillgänglig inom tre till sex månader, men fyra länder (Estland, Italien, Nederländerna samt Storbritannien) uppger att det tar ett år eller mer innan data finns tillgängliga. I några fall tar det ännu längre tid, till exempel i Italien där en rapport publiceras var femte år.

Tabell 4. Tidsram för jägarnas rapportering, tid tills data finns tillgängligt samt hur data tillgängliggörs.

LAND	NÄR BEHÖVER JÄGARNA RAPPORTERA?	NÄR FINNS DATA TILLGÄNGLIGA?	HUR TILLGÄNGLIGGÖRS DATA?
Bulgarien	Varje månad till sin jaktorganisation som i sin tur rapporterar till Bulgariens motsvarighet till Skogsstyrelsen	När data har registrerats i ett digitalt system	Varierar, jägarnas organisationer har tillgång till data för sina medlemmar
Cypern	En gång per år via telefonintervju	Cirka två månader efter undersökningen	Publikt tillgänglig på hemsida
Danmark	En gång per år	Efter cirka två månader	Publikt tillgänglig på hemsida
Estland	En gång per år	Efter cirka ett år	Publikt tillgänglig på hemsida
Finland	Kvotbaserad förvaltningsjakt av brunbjörn i renskötselområdet: omedelbart Stora rovdjur: påföljande vardag efter jakten Gråsäl: tredje vardagen efter jakten Ålg: inom 7 dagar från det sista djuret på licensen fällts eller jaktsäsongen avslutats De flesta viltarter med obligatorisk rapportering: inom 7 dagar I fleråriga undantag för fåglar (derogations): inom 7 dagar från årsskiftet Övriga viltarter: en gång per år via enkät	Cirka sex månader efter avslutad rapportering	Publikt tillgänglig på hemsida
Frankrike	Se tabell 3.	Vanligen efter 6 – 12 månader	Systematiskt insamlade data är till övervägande del endast tillgängliga för myndigheter och jägarorganisationer
Grekland	En gång per år	Efter cirka tre månader	Data endast tillgängligt för Miljö- och Energiministeriet
Island	En gång per år	Efter cirka sex månader	Publikt tillgänglig på hemsida
Italien	En gång per år	Rapport publiceras var femte år	Publikt tillgänglig

Lettland	Stora rovdjur: första vardagen efter jakten Andra arter med begränsad jakt: en månad efter jakten Övriga arter: en månad efter jaktsäsongens slut	Cirka tre månader efter rapporteringens avslutning	Publikt tillgänglig på hemsida
Malta	Direkt efter jakten	Kort efter att rapporteringen avslutats	Publikt tillgänglig på hemsida
Nederländerna	En gång per år	Varierar mellan provinser men minst ett år	Provinserna har tillgång till sin del av statistiken, den nationella jägarorganisationen har tillgång till den totala statistiken, årliga sammanfattningar publiceras
Norge	En gång per år	Några månader efter avslutad rapportering	Publikt tillgänglig på hemsida
Polen	En gång per år	Ej angivet	Årlig rapport publikt tillgänglig på hemsida
Ryssland	Två gånger per år	3 – 11 månader efter avslutad rapportering	Sammanfattande rapport publikt tillgänglig på hemsida, dock ej varje år
Slovenien	Senast den tionde dagen i månaden efter jakten skett	Ej angivet	Sammanfattande årlig rapport publikt tillgänglig, varje jägare har dessutom åtkomst till mer regionaliserad information
Spanien	En gång per år till regionen	Varierar mellan regioner	Rapport efter cirka ett år, publikt tillgänglig på hemsida
Storbritannien	En gång per år	Efter cirka ett år	Analytisk rapport som beskriver utvecklingen för några viltarter, olika arter för olika år, publikt tillgänglig på hemsida
Sverige	Älg: inom två veckor från det djuret fällts Stora rovdjur: samma dag Övriga viltarter: så snart som möjligt efter jaktsäsongens slut	Älg och stora rovdjur: omedelbart efter rapportering på hemsida Övriga viltarter: cirka tre månader efter jaktårets slut	Publikt tillgängligt på hemsida
Tjeckien	En gång per år	Cirka nio månader efter rapportering	Sammanfattande rapport publikt, regionala data ej publikt tillgängliga
Tyskland	En gång per år	Cirka sex månader efter avslutad rapportering	Sammanfattande rapport publikt tillgänglig på hemsida
Ungern	En gång per år	Efter cirka sex månader	Sammanfattande rapport publikt tillgänglig på hemsida

3.4 SYNPKTER PÅ DET EGNA SYSTEMET

Samtliga länder ombads slutligen ge ett sammanfattande omdöme om sitt system och även specificera fördelar och/eller nackdelar, tabell 5. Samtliga länder uppgav att deras system fungerar tillfredställande.

Tabell 5. Respondenternas självskattning av det egna landets system samt eventuella fördelar och nackdelar.

LAND	RAPPORTERING	LANDETS SYN PÅ SITT/SINA SYSTEM
Bulgarien	Obligatoriskt	Väl fungerande system, önskemål att kunna rapportera fler uppgifter om fällda djur
Cypern	Frivilligt	Systemet är enkelt att hantera Fördelar: <ul style="list-style-type: none">• Direktkontakt med jägarna vid den årliga undersökningen Nackdelar: <ul style="list-style-type: none">• De deltagande jägarnas rapportering är inte alltid representativ för alla jägare
Danmark	Obligatoriskt	Väl fungerande system, lansering av mobil applikation planeras Fördelar: <ul style="list-style-type: none">• Hög rapporteringsgrad (96 %)• Avvikande data kollas direkt med den rapporterande jägaren
Estland	Obligatoriskt	Väl fungerande system Fördelar: <ul style="list-style-type: none">• Jägarna följer givna instruktioner, mer eller mindre Nackdelar: <ul style="list-style-type: none">• Felaktig rapportering för migrerande fågelarter vilka ibland rapporteras som inhemska arter
Finland	Obligatoriskt och frivilligt	Mycket väl fungerande system som dessutom har förbättrats påtagligt via lansering av den mobila applikationen Om riista Fördelar: <ul style="list-style-type: none">• Rapportering endast obligatorisk för arter som kräver aktiv förvaltning, ej övriga. Det är bra då det sätter fokus på "rätt arter"• Data håller hög kvalitet
Frankrike	Obligatoriskt och frivilligt	Beror på system, kan ej besvaras
Grekland	Frivilligt	Väl fungerande system Fördelar: <ul style="list-style-type: none">• Bra täckning för insamlade data• Säkerställer att statistiken blir korrekt både för små och stora jaktlag
Island	Obligatorisk	Väl fungerande system, mobil applikation planeras Fördelar: <ul style="list-style-type: none">• Ger pålitliga data• Årlig kontroll mot information i den undersökning som genomfördes år 2000 för att säkerställa datas noggrannhet
Italien	Obligatoriskt	Bra system i teorin, men praktiskt krävs förbättringar
Lettland	Obligatoriskt	Användarvänligt system, önskvärt att kunna rapportera fler/andra data om jagade eller fällda djur, lansering av mobil applikation planeras
Malta	Obligatoriskt	Väl fungerande system, kan inte se några svagheter

Nederländerna	Obligatoriskt	Välfungerande system Fördelar: <ul style="list-style-type: none"> Obligatorisk rapportering medför mer pålitliga data Nackdelar: <ul style="list-style-type: none"> Statistiken samlas in av externt företag vilket kan bli sårbart, till exempel vid en konkurs
Norge	Obligatoriskt	Välfungerande system, planerad utveckling kommer att möjliggöra rapportering direkt efter jakt, vilket förväntas öka kvaliteten i data Fördelar: <ul style="list-style-type: none"> 90 % rapporteringsgrad
Polen	Obligatoriskt	Omfattande system som täcker in all mark i landet, möjlighet till elektronisk rapportering planeras Nackdelar: <ul style="list-style-type: none"> Opålitliga data för mindre viktiga viltarter
Ryssland	Obligatoriskt	Bra och enhetligt system med stora mängder data Nackdelar: <ul style="list-style-type: none"> En risk att data inte är pålitliga då jaktkvoten baseras på uppskattningen av antal kvarvarande djur, vilket kan leda till medvetet felaktig rapportering
Slovenien	Obligatoriskt	Generellt bra, mobil applikation planeras Nackdelar: <ul style="list-style-type: none"> Risk för opålitliga data då jägare måste fylla en kvot för att inte bli bötfällda vilket kan leda till medvetet felaktig rapportering
Spanien	Obligatoriskt	Generellt bra system, täcker hela landet Nackdelar: <ul style="list-style-type: none"> Obligatorisk rapportering vilket kan ge mindre pålitliga data
Storbritannien	Frivilligt	Mycket bra system Fördelar: <ul style="list-style-type: none"> Helt fristående från myndigheter vilket ökar jägarnas tillit till data Möjligt att kontrollera nivåer för trendmått Arealbaserat system (som NGC) medför bättre kontinuitet i rapporteringen
Sverige	Obligatoriskt och frivilligt	Ett robust och välfungerande system för frivillig rapportering som använts under lång tid, mobil applikation finns tillgänglig från och med 2019 Fördelar: <ul style="list-style-type: none"> Genererar data på flera geografiska nivåer, för lokal och regional förvaltning men även nationellt Endast de som är motiverade använder systemet vilket minskar risken för medvetet felaktig rapportering Rapporteringen görs inte till en myndighet vilket minskar risken för medvetet felaktig rapportering på grund av motstånd att lämna data till en myndighet vilket medför att data blir offentlig Ny metod för skattning är under utveckling vilket är mindre känslig för låg rapporteringsgrad samt ger osäkerhetsintervall Nackdelar: <ul style="list-style-type: none"> Känslig för avvikande värden vid låg rapporteringsgrad Ger inget osäkerhetsmått
Tjeckien	Obligatoriskt	Välfungerande system, online rapportering planeras
Tyskland	Obligatoriskt	Välfungerande system Nackdelar: <ul style="list-style-type: none"> Jägare tenderar att rapportera exakt den kvot dom blivit tilldelade vilket indikerar medvetet felaktig rapportering
Ungern	Obligatoriskt	Stabilt system med långa serier av jämförbara data, möjlighet till digital rapportering planeras

4. DISKUSSION

I föreliggande undersökning ingår 22 europeiska länder, inklusive Ryssland och Cypern. De länder där ingen kontakt kunde etableras ligger företrädesvis i den östra delen av Europa även om enstaka undantag förekommer, se figur 1. Detta medför att förhållanden som gäller för östra Europa möjligen inte beskrivs fullt ut.

För de flesta länder genomfördes datainhämtandet via intervjuer per telefon eller Skype, medan några länder istället valde att lämna svar via e-post. Även då kontaktpersoner intervjuats fanns det i vissa fall behov av kompletteringar i efterhand. I några fall fick vi inte de uppgifter som vi önskat. Två exempel på detta är Grekland och Spanien där vi, trots upprepade frågor, inte lyckades erhålla rapporteringsgraden vid återlämnandet av jaktdagböcker respektive rapporteringen till de autonoma regionerna. Detta kan bero på att information saknas eller att respondenterna inte haft möjlighet att komplettera svaren. Det bör dock framhållas att de allra flesta länder lämnat fullständiga och detaljerade redovisningar.

Syftet med denna rapport har varit att övergripande redovisa vilka system som används för avskjutningsrapportering i Europa. Förutom de system som redovisas finns ett antal exempel på särlösningar för enstaka områden eller viltarter, vilka inte har varit möjliga att redovisa i detalj.

Jakträtten tillfaller markägaren i ungefär hälften av de undersökta länderna. Länder där staten äger jakträtten är vanligast i östra delen av Europa, även om undantag finns. Därmed kan det också misstänkas att statligt jakträttsägande är underrepresenterat i denna undersökning då det största bortfallet fanns i östra Europa. Det gick inte att fastställa några statistiskt signifikanta skillnader, till exempel i frivillig eller obligatorisk rapportering, beroende på vem som äger jakträtten.

Samtliga undersökta länder har minst ett system för avskjutningsrapportering. Systemens uppbyggnad och funktion varierar mycket, ibland även inom länder. I länder där staten äger jakträtten sker upplåtelsen av jaktmöjligheter normalt direkt mellan staten och enskilda jägare. Det blir då också naturligt att de enskilda jägarna rapporterar sin avskjutning, oftast i samband med att licensen eller tillståndet förnyas, och att rapporteringen därför är obligatorisk.

I system med obligatorisk rapportering förväntas den rapporterade avskjutningen motsvara den verkliga totala avskjutningen. Det finns dock tänkbara felkällor, till exempel jägare som av olika skäl inte är motiverade att uppge sin avskjutning. Orsaker till detta kan vara ett misstroende mot systemet eller mot att lämna data till en myndighet, något som nämnts av Storbritannien och Sverige. Ytterligare en tänkbar felkälla har nämnts av Tyskland och Slovenien, två länder där jägarna tilldelas en kvot som de förväntas skjuta och kan straffas om den inte uppnås. Där tenderar den rapporterade avskjutningen att exakt motsvara kvoten oavsett vad som i verkligheten har fällts. En annan tänkbar felkälla är jägare som inte rapporterar sin avskjutning trots ett obligatorium. Detta problem torde dock vara litet om rapporteringsgraden är hög. I Norge är rapporteringsgraden cirka 90% vilket ses som tillräcklig för att ge en rättvisande bild av avskjutningen.

Vid frivillig rapportering kan data inte förväntas ge en korrekt bild av den totala avskjutningen om inte data bearbetas ("räknas upp"). En sådan bearbetning sker också i de flesta fall. Uppräkningen baseras på kvoten mellan rapporterade jägare och det totala antalet jägare i de fall enskilda jägare rapporterar. En "rak" uppräkningsmetod kan dock förväntas ge en överskattning av den totala avskjutningen då jägare som inte rapporterar kan förväntas ha lägre avskjutning än rapporterade jägare (Aebischer 2019, Aubry & Guillemain 2019). Detta kan hanteras genom att ett urval av de jägare som inte svarat undersöks med avseende på sin avskjutning. Detta sker till exempel i PACEC-undersökningen i Storbritannien och i den franska undersökningen "Shooting hunting bag – National Survey".

Oavsett om data är avsedd för flyttvägsbaserad förvaltning av fåglar eller adaptiv lokal/regional förvaltning av andra viltarter krävs att avskjutningsdata finns tillgänglig inom rimlig tid då de ska ligga till grund för utvärdering och nya beslut. De flesta länder uppger att data finns tillgänglig

inom sex månader medan några länder tillgängliggör rapporterna efter ett år eller senare. Så långa handläggningstider minskar sannolikt värdet av avskjutningsdata som styrmedel i en effektiv adaptiv förvaltning.

Det i Sverige använda systemet för avskjutningsrapportering skiljer sig åt från systemen i många andra länder, men det finns också likheter. Sverige och Finland har båda valt ett system med obligatorisk rapportering av några viltarter och frivillig rapportering av andra, något som Finland ser som en fördel då det skapar fokus på ”rätt arter”, vilket får tolkas som arter med större krav på aktiv förvaltning. I Nederländerna, Storbritannien och Sverige är det fristående organisationer (ej staten) som samlar in avskjutningsdata, något som Storbritannien anser skapar ett större förtroende hos jägarna jämfört med om staten samlar in data. I Sverige, som i många andra länder, blir data som rapporterats till en myndighet omedelbart offentlig, något som kan medföra att jägare eller jaktlag blir mindre benägna att rapportera sin avskjutning då sådan information kan vara känslig. Detta undviks när data samlas in av en oberoende organisation. Nederländerna anger dock att det potentiellt kan göra systemet sårbart om den fristående aktören till exempel går i konkurs.

Sverige skiljer sig från alla andra undersökta länder i det avseendet att rapporteringen sker för jaktlag istället för enskilda jägare och att uppräknigen av den rapporterade avskjutningen till en skattad total avskjutning sker med hjälp av jaktlagens arealer. Det är jaktlagen som rapporterar även i den brittiska NGC undersökningen, men där sker ingen uppräknigen till total avskjutning. Det svenska systemet har den tänkbara fördelen att ett jaktlag normalt består av ett antal jägare där vissa har en stor avskjutning och andra har en liten (eller ingen) avskjutning. Därmed kan en jaktlagsvis rapportering möjligen motverka problemet med att ej rapporterade jägare kan förväntas ha en lägre avskjutning än rapporterade jägare.

En annan potentiell fördel med det svenska systemet är att avskjutningens geografiska positionering är konstant (tillhörighet till jaktvårdskrets är känd), medan en individuell jägare, i alla fall i Sverige, kan jaga i olika delar av landet.

Sammanfattningsvis kan konstateras att systemen för rapportering av avskjutning skiljer sig åt mellan länderna och vilka system man valt beror sannolikt på lokala förutsättningar och historik. Det har inte varit möjligt att i denna undersökning avgöra vilket eller vilka system som är mest välfungerande avseende statistik och förvaltningsarbete. Samtliga respondenter är nöjda med de system man valt, även om vissa länder anger att det finns förbättringsmöjligheter. Ett exempel på detta är att länder som inte har digitala rapporteringsmöjligheter planerar att införa sådana.

REFERENSER

- Aebischer N.J. 2019. Fifty-year trends in UK hunting bags of birds and mammals, and calibrated estimation of national bag size, using GWCT's National Gamebag Census. *European Journal of Wildlife Research* 64:64. <https://doi.org/10.1007/s10344-0919-1299-x>
- Andersson Å, Follestad A, Nilsson L, Persson H. 2001 Migration patterns of Nordic Greylag Geese *Anser anser*. *Ornis Svecica* 11: 19-58.
- Aubry P, Guillemain M. 2019. Attenuating the nonresponse bias in hunting bag surveys: The multiphase sampling strategy. *PLoS ONE* 14(3): e0213670. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0213670>
- Bergqvist G, Liljebäck N, Elmhagen B. 2019. Trender i skattad avskjutning i Sverige 1939 - 2015. *Viltforum* 1/2015. ISBN: 978-91-86971-22-9
- Danell K, Bergström R (Eds.). 2010. *Vilt, människa, samhälle*. 2010. Liber AB, 319 pp. ISBN 978-91-47-09418-9
- Danell K, Bergström R, Mattsson L, Sörlin S. (Eds.) 2016. *Jaktens historia i Sverige*. 2016. Lieber AB, 375 pp. ISBN 978-91-47-11294-4
- Kindberg J, Ericsson G, Bergström R, Danell K. 2011. *Avskjutningsstatistik för älg*. Fakta Skog 10. SLU. 4 pp.
- Lindström T, Bergqvist G. 2020. Estimating hunting harvest from partial reporting: a Bayesian approach. *Scientific Reports* 10: 21113. <https://doi.org/10.1038/s41598-020-77988-x>
- Naturvårdsverket. 2015. *Strategi för Svensk Viltförvaltning*. 23 pp. ISBN 978-91-620-8736-4
- Svenska Jägareförbundet. 2013. *75 år i allmänhetens tjänst för det vilda*. Svenska Jägareförbundet. 87 pp.

BULGARIEN

Bulgariens landyta är 110 370 km² (38% skogsmark, 15% betesmark, 36% jordbruksmark). Det finns cirka 130 000 jägare, vilket motsvarar 1,9% av landets 7 miljoner invånare.

För att jaga i Bulgarien krävs att man klarar en jägareexamen som består av teoretiska och praktiska prov. Man måste också bli godkänd som medlem i den lokala jaktklubben. Alla jägare måste vara medlem i ett jägareförbund, och man får bara vara medlem i ett förbund åt gången. Förbundet förser jägaren med ett medlemskort som fungerar som ett jaktbevis och måste förnyas årligen. Dessutom krävs ett jakttillstånd som specificerar vilka viltarter som får jagas och vilka typer av jakt som är tillåtna.

Allt vilt ägs av staten och närmare 80% av alla jaktmarker förvaltas av lokala jaktklubbar, medan 15% är statsägda och förvaltas av statsanställda jägare. Medlemmar i en jaktklubb kan jaga på den egna klubbens marker, alternativt jaga som gäst på andra klubbars marker.

Bulgariska jägare anger passionen för jakt men även tradition som sina främsta drivkrafter för jakt. Totalt 43 viltarter är tillåtna för jakt, 26 fågelarter, 6 klövviltsarter och 11 andra däggdjursarter. De viltarter som fålls i störst antal är vaktel (360 000 – 800 000 individer årligen), turturduva (150 000), ringduva (60 000) och gräsand (50 000). Utsättning av vilt för jakt är tillåtet för fasan, rapphöna, rödhöna och gräsand.

Det är obligatoriskt för bulgariska jägare att rapportera sin avskjutning för alla jaktbara viltarter årligen. Jägaren rapporterar till sin jaktklubb som i sin tur rapporterar till den bulgariska motsvarigheten till Skogsstyrelsen via deras hemsida. Efter rapportering är data omedelbart tillgängliga för relevanta intressenter. Tillgång till data varierar beroende på enhet. Som exempel innebär det att det nationella jägareförbundet, Union of Hunters and Anglers in Bulgaria (UHAB) endast har tillgång till data som kommer från deras medlemmar.

Avskjutningsstatistiken är ett underlag för att besluta om nästa års jaktkvoter, med undantag för flyttande fåglar. Förutom avskjutning är det obligatoriskt att rapportera kön för storvilt.

Information om troféer rapporteras i enlighet med regler från International Council for Game and Wildlife (CIC). Dessa uppgifter finns bara på regional nivå och redovisas inte via hemsida. Systemet för avskjutningsrapportering finansieras helt av den bulgariska staten.

Systemet anses effektivt, men det finns ett behov av att kunna rapportera ytterligare uppgifter om fällda djur.

CYPERN

Cyperns landareal är 9 251 km² (21% skogsmark, 13% betesmark, 35% jordbruksmark). Totalt finns cirka 40 000 – 50 000 aktiva jägare, vilket motsvarar 5% av de 876 000 invånarna. Den nationella jaktorganisationen, The Cyprus Hunting Federation and Wildlife Conservation (KOK & ΔAZ), har cirka 8 000 medlemmar.

För att jaga på Cypern krävs en godkänd jägarexamen samt en giltig vapenlicens. Förutom detta måste jägare även betala en årlig avgift för att förnya sitt jakttillstånd. Staten äger all jakträtt, och alla jägare får jaga på de flesta platser i landet.

Jägare på Cypern anger rekreation som sitt främsta motiv för jakt. Totalt 13 viltarter är tillåtna för jakt, 12 fågelarter och en däggdjursart. De viltarter som fälls i störst omfattning är trastar, raphhöna och ringduva. Utsättningar av vilt för jakt är tillåtet för berghöna (*Alectoris chukar*) och hare.

Rapportering av avskjutningen är frivilligt på Cypern. Som en del av förvaltningen görs en årlig undersökning där jägare kontaktas via telefon och intervjuas om sina jaktvanor och sin avskjutning. Cirka 1% av jägarna tillfrågas i undersökningen, och den rapporterade avskjutningen räknas sedan upp i relation till det totala antalet jägare. Insamling av jaktstatistik finansieras och hanteras av The National Game and Fauna Service, som delvis är kopplad till de cypriotiska myndigheterna. Cirka två månader efter undersökningen publiceras en sammanfattande rapport på organisationens hemsida. Undersökningen har genomförts de senaste 20 åren.

Systemet för avskjutningsstatistik anses enkelt att hantera vilket delvis antas bero på den direkta kontakten med jägare vid datainsamlingen. En tänkbar svaghet är att den rapporterade avskjutningen inte är helt representativ för samtliga jägare.

DANMARK

Danmarks landyta är 42 920 km² (11% skogsmark, 11% betesmark, 63% jordbruksmark). Av landets 5,6 miljoner invånare är 3% (177 000) registrerade som aktiva jägare. Det finns ytterligare 40 000 registrerade jägare men dessa ses inte som aktiva. Av de aktiva jägarna är cirka 90 000 medlemmar i landets nationella jägareförbund, Danmarks Jægerforbund.

För att jaga i Danmark krävs ett giltigt jakttillstånd samt att jägaren erlägger en årlig avgift. Examineringen för jakttillstånd består av både teoretiska och praktiska prov. Den praktiska delen, som innehåller vapenhantering och vapenkunskap, varierar beroende på typ av vapen, och de typerna av vapen som provet avser specificeras på jakttillståndet. Tillståndet är giltigt under 10 år från godkänd examen eller från den senaste gången avgiften betalades, och tillståndet aktiverades. Jägaren måste ha rapporterat sin avskjutning den senaste säsongen för att kunna erlägga avgiften och därmed aktivera tillståndet. Utan avskjutningsrapportering är det inte möjligt att aktivera tillståndet, förutom vid det första tillfället, detta gäller sedan 2015.

Jakträtten ägs av markägaren som har rätt att jaga på sin mark om den är större än en hektar. Flera markägare med angränsande fastigheter kan gå ihop för att uppnå tillräckligt stor areal för jakt. För att arrendera ut jakträtten krävs minst fem hektar.

Danska jägare anger rekreation som sitt huvudsakliga motiv för jakt, men för jakt efter hjort är också kött och troféer viktiga orsaker. Totalt 54 viltarter är tillåtna för jakt, 37 fågelarter, 6 klövviltsarter och 11 andra däggdjursarter. De viltarter som fälldes i störst omfattning 2017/18 var fasan (635 000 individer), gräsand (414 000), ringduva (167 000) och rådjur (99 000). Utsättning av vilt för jaktändamål är tillåtet för gräsand, fasan och raphöna.

Rapportering av avskjutningen är obligatorisk för alla jaktbara viltarter. Den enskilde jägaren rapporterar själv sin avskjutning, fördelat på kommun. Rapporteringen genomförs på den danska motsvarigheten till Naturvårdsverkets hemsida och ett digitalt personligt ID används för att logga in. Data skickas till Århus Universitet där det analyseras och publiceras på universitetets hemsida efter cirka två månader. Sedan 2007 är det möjligt att även rapportera kön, ålder och under vilken månad jakten genomfördes för kronhjort och rådjur, och 2012 blev det möjligt att rapportera motsvarande uppgifter för övriga däggdjursarter. Sedan 2017/18 är det även obligatoriskt att rapportera kön för kronhjort. Jägare kan dessutom skicka in vingar från skjutna änder, gäss, sothöns, morkullor och enkelbeckasin. Vingarna analyseras avseende art, kön och ålder, och en tidsmässig fördelning framställs. Projektet har drivits sedan 1982 av The National Centre for Environment and Energy vid Århus Universitet (DCE). Systemet för rapportering finansieras helt av den danska staten.

Systemet för avskjutningsrapportering anses effektivt och rapporteringsgraden uppskattas till 96%. Rapporter med avvikande värden kontrolleras via direktkontakt med den rapporterade jägaren. Planerad utveckling inkluderar lansering av en mobil applikation som kan användas för direkt rapportering av fällda djur.

ESTLAND

Estlands landyta är 45 230 km² (56% skogsmark, 16% betesmark, 15% jordbruksmark). Totalt finns 15 000 registrerade jägare, motsvarande 1,1% av landets 1,3 miljoner invånare. Det nationella jägareförbundet, Eesti Jahimeeste Selts (EJS) har cirka 11 000 medlemmar.

För att jaga i Estland krävs godkänd jägarexamen, vilken består av teoretiska och praktiska prov. Jägaren måste dessutom erlägga en årlig avgift. Om avgiften inte erläggs blir tillståndet inaktivt och aktiveras igen i samband med nästa inbetalning. Dessutom måste tillståndet stämplas var tionde år för att förbli aktivt.

Jakträtten i Estland är delad, där markägaren äger rätten till jakt på småvilt och har även rätt att besluta om vem som får jaga på marken. Om en jägare får tillåtelse att jaga bestäms detta i form av en överenskommelse, utan kostnader för jägaren. Jakt är dock inte tillåten inom 200 meter från bosättningar, något som begränsar hur markägaren kan nyttja sin jakträtt. Jakträtten för storvilt, inklusive rådjur, ägs av staten och dessa arter får bara jagas av jaktklubbar.

Jägare i Estland anger skadekontroll och förvaltning som sina huvudsakliga motiv för jakt. Landet har en omfattande skogsindustri, vilket medför att det anses finnas ekonomiska motiv att minska viltskador på skogen. Totalt 46 viltarter är tillåtna för jakt, 27 fågelarter, 4 klövviltsarter och 15 andra däggdjursarter. De viltarter som fålls i störst omfattning är rådjur (15 000 individer årligen), vildsvin (7 000), älg (7 000) och bäver (7 000). Utsättning av vilt för jakt är inte tillåtet.

Rapportering av avskjutningen är obligatorisk för samtliga viltarter. Samtliga jägare rapporterar sin avskjutning per län till den estländska motsvarigheten till Miljödepartementet, via e-post. Data skickas sedan till ett institut som sammanställer data och publicerar en sammanfattande rapport. Rapporten publiceras cirka ett år efter jaktårets slut och innehåller avskjutningsstatistik samt en prognos för följande års jaktkvot. Prognosen kan justeras av det nationella jaktrådet, vilket består av statsanställda och privata markägare. För jakt på storvilt och stora rovdjur får jägaren en licens, vilken gäller för en individ specificerad till kön och ålder. Detta medför att rapporteringen av dessa arter även innefattar kön och ålder. Vid rapportering av småviltsavskjutningen krävs endast antal fällda individer. Systemet för avskjutningsrapportering finansieras helt av Estlands myndigheter.

Systemet för avskjutningsrapportering anses vara effektivt, där de flesta jägare följer givna direktiv. Rapporteringen för flyttfåglar är dock ofullständig, då dessa ibland av misstag rapporteras som inhemska arter. Jägareförbundet genomför därför stora utbildningsinsatser bland jägarna, med förhoppningen att detta leder till en mer korrekt rapportering.

FINLAND

Finlands landareal är 303 900 km² (75% skogsmark, 8% jordbruksmark). Det finns cirka 300 000 registrerade jägare (definierat som de som avlägger den årliga jaktförvaltningsavgiften), motsvarande 5,5% av landets 5,5 miljoner invånare. Cirka två tredjedelar av de registrerade jägarna beräknas vara aktiva. Landets enda jägareförbund (Metsästäjätiitto) har cirka 161 000 medlemmar.

För att jaga i Finland krävs rätt att äga vapen (vapenlicens). En jägare kan också låna ett vapen och jaga under uppsikt av vapenägaren. Varje jägare måste också ha ett finskt jägarbevis, vilket kräver godkänd jägarexamen och att man erlagt en årlig avgift. Om denna avgift inte erlagts under fem år krävs en förnyad examen. För jakt efter älg, vitsvanshjort, dovhjort, skogsvildren, rådjur, vildsvin eller brunbjörn krävs godkänt skjutprov som varierar beroende på vilken art som ska jagas. Godkända skjutprov krävs också för jakt efter kronhjort och sikahjort. Dessa arter finns dock för närvarande inte i den finska faunan, med undantag av enstaka observationer av enskilda djur som passerat gränsen från Sverige (kronhjort) respektive Ryssland (maral, *Cervus elaphus maral*). Skjutprov måste förnyas var tredje år. Slutligen krävs ett tillstånd från markägaren eller jakträttshavaren för den mark där jakten ska bedrivas.

Jakträtten ägs av markägaren som kan nyttja den själv eller arrendera ut den till en jaktklubb. Dock har lokalbefolkningen i norra Finland rätt att jaga (till exempel skogshöns) på statligt ägd mark i den kommun man är bosatt. Jakt efter arter som älg och vitsvanshjort kräver licens från Finlands Viltcentral. Brunbjörn och lodjur jagas främst i förvaltningssyfte, men undantag (derogations) kan också utfärdas i syfte att förebygga skador. Båda typerna av licenser utgör undantag (derogations) från fredning, och implementeringen av dessa licenser finns beskrivna i habitatdirektiven och den finska jaktlagstiftningen. För en licens gällande vitsvanshjort eller andra hjortarter krävs minst 500 hektar jaktmark, och för älg krävs minst 1 000 hektar. Markägare med angränsande fastigheter kan gå ihop för att nå tillräcklig areal. Jaktklubbar kan också kombinera sin mark med angränsande statligt ägd mark för att nå tillräcklig areal.

Jägare i Finland anger rekreation som sitt huvudsakliga motiv för jakt. Totalt 69 viltarter är tillåtna för jakt, 39 fågelarter, 10 klövviltsarter och 20 andra däggdjursarter. De viltarter som fälls i störst antal är ringduva (264 000 individer 2018), mårddhund (180 000), gräsand (158 000), orre (88 000), skogshare (86 000) samt kricka/årta (80 000). Det är dock jakten efter älg och vitsvanshjort som genererar det största värdet. Årligen fälls cirka 50 000 till 60 000 individer av dessa arter vilket genererar ett värde på cirka 60 miljoner euro. Även jakten efter rådjur (fler än 10 000 fällda årligen) genererar stora ekonomiska värden för jägarna.

Jakt efter småvilt som tjäder, orre, järpe och ripa är mycket populärt och har stort rekreativvärde. Jakt efter björn och lo genomförs under strikt kontrollerade förhållanden som en del av förvaltningen. Även denna jakt har ett stort värde och är en anledning till att populationerna av dess arter är bland de största i Europa. Utsättning av vilt för jaktändamål är tillåtet för uppfödda fasaner, raphöns och gräsänder.

Avskjutningsstatistik finns tillgänglig från 1990-talet och framåt. Rapporteringen är frivillig för samtliga arter utom de som ska rapporteras till en myndighet. När detta skrivs gäller obligatorisk rapportering för älg, dovhjort, vitsvanshjort, skogsvildren, rådjur, bäver, raphöna, vikare, gråsäl, vildsvin, sädgås, iller, stora rovdjur och utter. Kravet gäller oavsett om jakten skett via allmän jakttid, licens eller undantag (derogation). Fler viltarter kommer att omfattas av obligatorisk rapportering från och med 2020. Dessutom är rapporteringen obligatorisk för samtliga viltarter och fåglar som listas i § 5 i den finska jaktlagen om jakten innebär ett undantag från fredningstid eller om annars otillåtna metoder används (baserat på habitatdirektivet och fågeldirektivet). Avskjutningen ska i de flesta fall rapporteras inom sju dagar efter det att djuret fällts. För brunbjörn som fällts inom renkötselområde måste rapportering ske omedelbart. I övriga fall ska rapporteringen ske senast första vardagen efter att djuret fällts.

Avskjutningen rapporteras normalt via den elektroniska servicen Oma riista. Vissa jägare använder dock fortfarande e-post eller traditionell post. Oma riista används för närvarande av cirka 160 000 jägare och antalet ökar med cirka 10 000 årligen. Det är vanligen den individuella jägaren eller licensinnehavaren som rapporterar.

Förutom det obligatoriska systemet så genomför Det Finska Naturresursinstitutet (LUKE) en årlig undersökning. Enkäter skickas till minst 5 400 slumpvis utvalda jägare (300 per distrikt, jämnt fördelat över viltförvaltningsdistrikten) och statistik rörande småviltjakten efterfrågas. All avskjutningsdata som rapporteras i de olika systemen sammanställs av LUKE, och statistik finns publikt tillgänglig på institutets hemsida cirka sex månader efter rapportering.

Systemet för avskjutningsrapportering finansieras av den finska staten via det arbete som genomförs av LUKE, dels via den årliga statliga viltförvaltningsavgift alla jägare erlägger och dels via statliga fällavgifter för älg och vitsvanshjort (Finlands Viltcentral).

Systemet upplevs som effektivt och har förbättrats påtagligt via införandet av den digitala tjänsten Oma riista. Det ses som positivt att rapporteringen är obligatorisk endast för vissa viltarter med stort förvaltningsbehov. Det ska dock påpekas att även viltarter utan krav på obligatorisk rapportering, som till exempel skogshöns, förvaltas genom anpassningar av jaktsäsongens längd.

FRANKRIKE

Frankrikes landareal är 633 190 km² (28% skogsmark, 16% betesmark, 29% jordbruksmark). Totalt finns cirka 1,1 miljoner jägare i landet, vilket motsvarar 1,6% av de 67 miljoner invånarna. Alla jägare måste vara medlemmar i det nationella jägareförbundet, Fédération Nationale des Chasseurs et de Fédérations (FDC), samt i en lokal jaktklubb, Associations Communales de Chasse Agréés (ACCA).

För att jaga i Frankrike krävs en godkänd jägareexamen vilken består av praktiska och teoretiska delar. Hela examineringen ska genomföras vid samma tillfälle. Jakttillståndet måste förnyas årligen och jägarna måste även avlägga en jaktavgift.

Jakträtten ägs av markägaren som har rätt att besluta vem som får jaga på marken. Markägaren kan nyttja jakträtten själv eller arrendera ut den till andra jägare. För jakt efter storvilt kan det lokalt finnas krav på minsta areal.

Jägare i Frankrike anger naturupplevelsen, kött och troféer som sina huvudsakliga motiv för jakt. För storvilt är skadekontroll ytterligare ett underliggande motiv. Totalt 93 viltarter är tillåtna för jakt, 67 fågelarter, 8 klövviltsarter och 18 andra däggdjursarter. De viltarter som fålls i största antal är ringduva (4,9 miljoner individer per år), fasan (3 miljoner), taltrast (1,4 miljoner) och vildkanin (1,4 miljoner). Utsättning av vilt för jaktändamål är tillåtna för fasan, rödhöna och gräsand.

Avskjutningsrapportering i Frankrike är uppdelat på totalt 14 olika system med varierande fokus gällande viltarter, områden, jaktmetoder och rapporteringsfrekvens. Det finns tre system med frivillig rapportering, två av dessa täcker samtliga jaktbara viltarter. Undersökningen "Shooting hunting bag – national survey" genomförs var 10 – 15 år och efterfrågar avskjutningsstatistik från totalt 60 000 jägare, vilka kan svara digitalt eller via traditionell post. Svarefrekvensen var 17% vid den senaste undersökningen 2013/14. Det andra frivilliga systemet som täcker samtliga jaktbara viltarter genomförs årligen. Deltagande jägare rapporterar sin avskjutning per dag, via dator eller traditionell post.

Andra rapporteringssystem är specifika för arter eller grupper av arter (som småvilt i låglandet, småvilt i bergslandet, våtmarksfåglar eller klövvilt), eller jaktmetoder (som snara "tendelles" och "tenderies", limsticka "gluaux" eller fångstnät "pantes"). Samtliga dessa system har obligatorisk rapportering och jägarna rapportera sin fångst/avskjutning varje år, i systemen som är uppdelade per dag eller per säsong. Rapporteringen sker via traditionell e-post eller online.

Normalt tar det cirka 6 – 12 månader från det att data samlats in till dess att en slutlig rapport publiceras. För de flesta system är data endast tillgängligt för statliga myndigheter och för jägareförbundet och deras medlemmar. Ytterligare ett obligatoriskt system har nyligen introducerats där jägarna ska sända in vingar av fällda turturduvor och spovar.

De olika systemen för avskjutningsrapportering finansieras av den årliga avgiften alla jägare erlägger.

GREKLAND

Greklans landareal är 131 957 km² (28% skogsmark, 16% betesmark, 23% jordbruksmark). Det finns cirka 170 000 aktiva jägare, vilket motsvarar 1,6% av landets 1,1 miljoner invånare. The Hellenic Hunters Confederation (K.Σ.E) är landets största jägareförbund och består av sju federationer och 254 lokala jaktklubbar.

För att jaga i Grekland krävs godkänd jägarexamen samt en jaktlicens som kan vara lokal, regional eller nationell. Jägaren får inte vara kriminellt belastad och måste ha en försäkring som täcker jaktsituationer liksom vapenlicens. Jaktlicensen förnyas varje år.

Staten äger all jakträtt och alla jägare får jaga oavsett vem som äger marken. Bytet tillfaller den som lagligt fällt det. Markägare kan förbjuda jakt på sin mark om den är inhägnad.

Jägare i Grekland anger viltförvaltning, naturupplevelser, rekreation och kött som sina huvudsakliga motiv för jakt. Totalt 36 viltarter är tillåtna för jakt, 31 fågelarter, en klövviltsart och 4 andra däggdjursarter. De viltarter som fålls i störst antal är morkulla, trastar, fälthare och vaktel. Utsättning av vilt för jakt är tillåtet för fälthare, stenhöna, berghöna och fasan.

Rapportering av avskjutningen är frivillig. Projekt Artemis I (drivs av K.Σ.E) förser de lokala jaktklubbarna med årliga frågeformulär som distribueras till jägarna i samband med att jakttillståndet ska förnyas innan jaktsäsongens början. Jägare använder formuläret som en jaktloggbok, där data registreras vid alla jakttillfällen. Alla data sammanställs sedan vid fakulteten för skog och miljö vid Aristotle Universitetet i Thessaloniki, Universitetet i Thessaly samt National and Kapodistrian Universitetet i Aten. En slutlig rapport lämnas till miljö- och energidepartementet. Baserat på avskjutningen beslutar departementet om jakttider för kommande säsong och jaktkvoter för olika viltarter. Statistiken är inte publikt tillgänglig utan är enbart tillgänglig för departementet. Jaktstatistik används också för rapportering enligt Artikel 12, Direktiv 2009/147/EC.

Systemet för avskjutningsrapportering är helt finansierad via den årliga avgiften för jaktlicensens förnyande som alla jägare erlägger.

Systemet anses effektivt. Den information som samlas in via frågeformulär anses vara tillräckligt omfattande och systemet är väl anpassat för att innefatta statistik även från geografiskt små enheter.

ISLAND

Islands landareal är 103 000 km² (50% bar jord, 1% skogsmark, 3% betesmark). Totalt finns cirka 26 000 registrerade jägare och av dessa är 12 000 aktiva, vilket motsvarar 3,4% av landets 357 000 invånare. Totalt 2 150 jägare är medlemmar i det nationella jägareförbundet, SKOTVÍS.

För att jaga på Island krävs ett jakttillstånd vilket kräver genomgången jägarexamen bestående av ett teoretiskt prov. Det finns inga formella praktiska prov, men jägare behöver demonstrera säker vapenhantering vid en skjutbana innan jakt. Jägarna måste också erlägga en årlig jaktavgift. Jakttillståndet måste förnyas varje år som jägaren vill använda det.

Jakträtten tillfaller markägaren som har rätt att besluta om vem som får jaga på marken. Förutom privatägd mark finns stora arealer statligt ägd mark där jakt kan bedrivas, om man har tillstånd.

Jägare på Island anger kött som huvudsakligt motiv för jakt. Undantag är jakt efter ren där troféer också är ett motiv, samt jakt efter räva, mink och mås där motivet oftast är skadekontroll. Totalt 31 viltarter är tillåtna för jakt, 28 fågelarter, en klövviltsart och 2 andra däggdjursarter. De viltarter som fålls i störst antal är fjällripa (55 000 individer årligen), grågås (40 000), lunnefågel (25 000) och spetsbergsgås (9 000).

Rapportering av avskjutningen är obligatorisk för samtliga viltarter. Normalt är det varje enskild jägare som rapporterar sin egen avskjutning på Islands Miljöbyrås hemsida. Vid jakt efter lunnefågel på landets öar är det istället varje jaktlag som rapporterar sin avskjutning. Island är uppdelat i sex jaktregioner där alla jägare har rätt att jaga, och region ska specificeras i avskjutningsrapporten. Alla data samlas i en myndighetsägd databas. Varje enskild jägare kan komma åt sin egen avskjutnings-sammanställning i databasen, men är anonym gentemot staten. Den huvudsakliga rapporteringen av avskjutning sker i början av året och avser året innan. Sammanställda data publiceras efter cirka ett år på Statistiska Institutet och Islands Miljöbyrås hemsidor.

En jägare kan inte förnya sitt jakttillstånd utan att rapportera sin avskjutning, och försenad rapportering medför en högre avgift för nästa tillstånd. Jägare måste rapportera antal fällda individer av samtliga tillåtna viltarter liksom antalet jakt dagar per viltart. För ripor ska även kön och ålder rapporteras.

För att undersöka rapporteringens tillförlitlighet genomfördes en studie med hjälp av psykologer år 2000. Ett dubbel-blind studie utfördes vilket innebär att både den som intervjuade och den som besvarade frågorna var anonyma. Totalt kontaktades 10% av landets jägare och resultaten har sedan använts som kontroll för påföljande års rapportering.

Administrationn av jakt och avskjutningsrapportering, liksom en del forskning, finansieras av de årliga jaktavgifterna.

Rapporteringssystemet anses effektivt och genererar tillförlitliga data. En mobil applikation planeras där jägare även kan rapportera in extra data, till exempel genom att bifoga bild på en vinge. Det förväntas öka informationen om fällt vilt.

ITALIEN

Italiens landyta är 302 070 km² (30% skogsmark, 16% betesmark, 36% jordbruksmark). Det finns cirka 600 000 registrerade jägare, vilket motsvarar 1% av landets 60,3 miljoner invånare. Det nationella jägareförbundet, Federazione Italiana della Caccia (FIDC), har cirka 250 000 medlemmar.

För att jaga i Italien krävs att man har fyllt 18 år och har avlagt jägarexamen som består av såväl praktiska som teoretiska prov. De teoretiska proven omfattar lagar, ekologi, lantbruk, skjutvapen och första hjälpen. Det förekommer dock inget skjutprov för den generella jägarexamen. För att jaga storvilt som rådjur, hjort och vildsvin krävs ytterligare delar som då även innehåller skjutprov. Alla jägare måste också erlägga en årlig avgift för sin licens, vilken består av både nationell och lokal skatt. För att jaga i det offentliga jaktsystemet (vilket kan bestå av både privat och statlig mark), krävs att man är medlem i en jaktavdelning. Då tillkommer en årlig medlemsavgift som varierar beroende på vad jägaren vill jaga. Avgiften för jakt på flyttfåglar är den lägsta i skalan. Om man vid ett tillfälligt jaktupphåll vill behålla licensen måste skatterna fortfarande erläggas, medan medlemsavgiften pausas.

Jakträtten tillhör staten och regionerna, och en markägare som inte vill tillåta jakt på sin mark måste hägna in marken och får inte själv jaga på den. Jägare har rätt att bli medlem i jaktavdelningen i sitt distrikt och kan även vara medlem i andra jaktavdelningar om platser finns tillgängliga (baserat på ett indexmått av jägare per areal). Landets 20 regioner kan påverka beslut rörande jakttider, avskjutningskvoter och andra regler. Som exempel är det möjligt att tillåta viss jakt på flyttfåglar även i jaktavdelningar där jägaren inte är medlem. Det är också möjligt för nya jägare att bli medlemmar i jaktavdelningar där dennes fader eller släktingar redan är medlemmar. Beslut om jakttider och jaktkvoter måste följa lagen, och förslag läggs årligen av det nationella institutet för miljöskydd och forskning (ISPRA). Regionerna kan motsätta sig förslagen men måste då kunna motivera detta.

Jägare i Italien uppger naturupplevelser, fritid och kött som sina främsta motiv för jakt. Totalt 44 viltarter är tillåtna för jakt, 33 fågelarter, 6 klövviltsarter och 5 andra däggdjursarter. De viltarter som fålls i störst antal är taltrast (några miljoner årligen), koltrast (några miljoner, men färre än taltrast), ringduva (1,5 miljoner) och rödvingetrast (1 miljon). Utsättning av vilt för jakt är tillåtet för fasan, raphöna, hare och kanin. Avskjutningen av utsatt vilt räknas inte in i jaktstatistiken.

Rapportering av avskjutning är obligatorisk för alla jaktbara viltarter och görs en gång per år. Historiskt har jakten varit helt fri, men detta ledde till för stort jakttryck på vissa arter. Jakten ansågs inte hållbar vilket ledde till att nya lagar infördes 1992, där medlemskap i en jaktavdelning blev obligatoriskt. Jägare rapporterar sin avskjutning genom att skicka in sitt jaktkort till regionen, med uppgifter för varje jakttillfälle om avskjutning, distrikt, datum och om jakten skett på privat eller statligt ägd mark. Några regioner arbetar för närvarande med att utveckla system för elektronisk rapportering. Tidigare krävdes att jägaren fyllde i sitt jaktkort vid jaktdagens slut, men nu ska detta istället göras så snart ett byte har fällts, med syfte att åstadkomma en mer korrekt rapportering. Om jägaren inte rapporterar sin avskjutning inom fastställd tid kan jägaren mista sin jakträtt och får också böter.

All statistik sammanställs i en gemensam databas av ISPRA som även publicerar sammanfattande rapporter var femte år. Även FIDC begär in avskjutningsstatistik från regionerna och tillgängliggör denna för sina medlemmar årligen eller vartannat år. Italien har haft obligatorisk rapportering av avskjutning en lång tid, men äldre data ses som mycket ofullständig. I samband med ett politiskt maktskifte har Italien, sedan 2010, samlat in avskjutningsdata på ett mer systematiskt och organiserat sätt. Samtliga arter av storvilt jagas via licens, vilket innebär att jägaren får tillstånd att fälla ett djur åt gången. Djurets kön och ålder specificeras på licensen och ska återrapporteras. Därmed finns kompletterande information för sådana viltarter. Den statistik som regionerna samlar in och sammanställer finansieras av den italienska staten. FIDC finansierar sin insamling, med vissa bidrag från staten.

Systemet upplevs som effektivt i teorin, men man menar att det finns utrymme för praktiska förbättringar. Det råder osäkerheter kring data och i dagsläget genomförs utbildningsinsatser bland jägare, med syfte att förbättra rapporteringen.

LETTLAND

Lettlands landareal är 64 570 km² (51% skogsmark, 25% betesmark, 17% jordbruksmark). Det finns cirka 21 000 registrerade jägare i landet, motsvarande 1,1% av landets 1,9 miljoner invånare. Det finns två större jägarorganisationer i Lettland, där Latvijas Mednieku Savieniba (LMS) är den största. Totalt har de tillsammans cirka 9 000 medlemmar.

För att jaga i Lettland krävs godkänd jägarexamen samt ett säsongstillstånd och vapenlicens (om man planerar att jaga med skjutvapen). Jägarexamen gäller på livstid medan säsongstillståndet måste förnyas varje jaktsäsong.

Jakträtten tillfaller markägaren som har rätt att besluta vem som får jaga på dennes mark.

Jägare i Lettland anger kött och troféer som främsta motiv för jakt, men även förvaltning och begränsning av viltskador anses viktigt. Totalt 51 viltarter är tillåtna för jakt, 27 fågelarter, 7 klövviltarter och 17 andra däggdjursarter. De viltarter som fålls i störst antal är bäver (29 000 individer årligen), rådjur (27 000), kronhjort (18 000) och gräsand (18 000). Utsättning av kronhjort är tillåtet i syfte att förbättra den inhemska populationens genetiska status. Antalet hjortar som sätts ut är dock lågt, och dessa inkluderas inte i avskjutningsstatistiken.

Rapportering av avskjutningen är obligatorisk för samtliga tillåtna viltarter. För viltarter med begränsad avskjutning (älg, kronhjort, rådjur, vildsvin, tjäder och orre) måste avskjutningen rapporteras inom en månad efter det att djuret fållts, medan stora rovdjur (varg och lo) måste rapporteras senast den första vardagen efter jakten. Jakt av arter med begränsad avskjutning ska rapporteras till Lettlands motsvarighet till Skogsstyrelsens regionala avdelning. Övriga viltarter, utan begränsning i avskjutningen, ska rapporteras senast en månad efter jaktsäsongens slut. Motsvarigheten till Skogsstyrelsen registrerar avskjutningen i en central databas, varefter statistikcentralen analyserar data och publicerar en sammanfattande rapport. Förutom avskjutning är det också obligatoriskt för jägare att rapportera kön och ålder för klövvilt och fåglar med begränsad avskjutning. För stora rovdjur måste också vikt och exakt position (med GPS) rapporteras.

Systemet för avskjutningsrapportering finansieras helt av staten.

Rapporteringssystemet anses som användarvänligt och välfungerande, dock önskas en utveckling av fler rapporteringsmöjligheter. Detta inkluderar ytterligare information som vikt och taggantal, men även information om observerade djur och andra förhållanden under jakten. En mobil applikation för rapportering är planerad.

MALTA

Maltas landareal är 320 km² (1% skogsmark, 51% betesmark, 0,6% jordbruksmark). Totalt finns 15 000 registrerade jägare (varav 4 000 är registrerade som fångstmän ”trappers”). Detta motsvarar 3% av de 493 500 invånarna. Det är obligatoriskt att vara medlem i en etablerad jägarorganisation, och cirka 10 000 av de registrerade jägarna är medlemmar i det största jägareförbundet, Federazzjoni Kaccaturi Nassaba Konservazzjonisti (FKNK).

Förutom medlemskap i ett jägareförbund krävs godkänd jägarexamen för att jaga på Malta. Proven är utformade av The Wild Birds Regulation Unit (WBRU) och består av både praktiska och teoretiska delar. Förutom detta krävs en giltig vapenlicens och en försäkring som täcker jaktsituationer. Dessutom måste varje jägare äga en mobiltelefon.

Staten äger all jakträtt på Malta, och alla jägare har rätt att jaga överallt förutom i omedelbar närhet av byggnader och större vägar.

Jägare på Malta anger kött som främsta motiv för jakt. Jakt är endast tillåten efter flyttfåglar och vildkanin. Totalt 36 viltarter är tillåtna för jakt, 35 fågelarter och en däggdjursart. De viltarter som fälldes i störst antal under 2018 var taltrast (3 600 individer), stare (1 300), vaktel (700) och sånglärka (600). Utsättning av vilt för jakt är inte tillåtet.

Rapportering av avskjutningen är obligatorisk för alla tillåtna viltarter. Rapporteringen sker sedan 2006 via SMS och ska genomföras direkt efter jakten. Undantag är arter som jagas via undantag (derogations) från EU:s fågeldirektiv då rapportering ska ske via SMS omedelbart när fågeln fällts. Kort efter att avskjutningsrapporteringen avslutats publicerar WBRU en sammanfattande rapport på sin hemsida. I rapporten anges antalet fällda individer av respektive viltart per månad, samt geografisk information om avskjutningen.

Systemet för avskjutningsrapportering på Malta finansieras av myndigheterna. Systemet är väl fungerande och uppskattat.

NEDERLÄNDERNA

Nederländernas landareal är 41 540 km² (8% skogsmark, 42% betesmark, 19% jordbruksmark). Totalt har 27 000 personer vapenlicens, motsvarande 0,16% av de 17,2 miljonerna invånare. Det exakta antalet aktiva jägare är inte känt. Det nationella jägareförbundet, Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging, har cirka 20 000 medlemmar.

För att jaga i Nederländerna krävs en godkänd jägareexamen samt en försäkring och ett tillstånd från markägaren. Jakttillståndet måste förnyas varje år hos polisen, vilket innebär en kontroll av jägarens brottsregister. Landägare kan ansöka om ett särskilt tillstånd för jakt som enbart omfattar skadekontroll.

Rätten att jaga tillfaller markägaren och marken måste vara minst 40 hektar för att jakt ska tillåtas. Generellt är det möjligt att arrendera jakträtten från en markägare eller staten. Upplåtelseperioden omfattar normalt 6 – 12 år. Landet är indelat i 300 viltförvaltningsenheter (Game Management Units, GMU) och medlemskap i det GMU där marken finns är obligatoriskt för att arrendera jakträtten. Det är även tillåtet att jaga som gäst utan att själv vara medlem i aktuellt GMU.

Nederländerna har stora jordbruksmarker och avskjutning för att minska viltskador ses som viktigt. Av denna anledning anger holländska jägare skadebekämpning som ett av de viktigaste motiven för jakt, men även kött är viktigt. I Nederländerna finns allmän jakttid endast för fälthare, fasan, vildkanin, ringduva och gräsand. De viltarter som fålls i störst antal är grågås, vildkanin, ringduva, fälthare och gräsand. Jakten sker främst i förvaltningssyfte. Utsättning av vilt för jakt är inte tillåtet.

Rapportering av avskjutningen är obligatorisk för alla viltarter. Systemet för avskjutningsrapportering decentraliserades för cirka tio år sedan och sedan dess sker all rapportering till de 12 provinserna, som också hanterar alla data. Varje individuell jägare rapporterar sin avskjutning till provinsen i fråga, som i sin tur rapporterar sammanställd data en gång per år. Rapporteringen sker via en webbsida som hanteras av det privata bolag som utvecklat sidan. Alla provinser utom en är anslutna till hemsidan. Alla anslutna provinser har tillgång till sin del av statistiken, medan det nationella jägareförbundet har tillgång till data för alla anslutna provinser. Under perioden 1980 – 2009 samlades data in manuellt och en sammanfattande årsrapport publicerades. Efter förändringen till digital rapportering publicerades inga rapporter under tio år. Med start 2019 publicerar det nationella jägareförbundet åter årliga avskjutningsrapporter. Avskjutningsrapportering blev obligatorisk 2017 men det finns inga legala konsekvenser för den som inte rapporterar. Vid jakt efter dovhjort, kronhjort, rådjur och vildsvin tilldelas jägaren en licens som anger vilken typ av djur som får fållas, något som medför att kön rapporteras per automatik för dessa arter. Jägare kan också frivilligt rapportera vikt för dessa arter. Tiden från rapporteringens avslutning till rapportens publicering är minst ett år, dock varierar detta mellan provinser.

Systemet för avskjutningsrapportering finansieras av respektive provins, som betalar en licensavgift för mjukvaran till det företag som hanterar hemsidan. Det nationella jägareförbundet köper också en licens. Licensen medför ett antal ytterligare tjänster, som tillstånd för undantag (derogations).

Systemet anses effektivt, dock ses det som sårbart ifall det privata företaget skulle gå i konkurs. Övergången från frivillig till obligatorisk rapportering anses ha förbättrat datas pålitlighet.

NORGE

Norges landareal är 385 200 km² (35% skogsmark, 3% betesmark, 2% jordbruksmark). Totalt finns 509 000 registrerade jägare, men endast 202 000 av dessa har jaktlicens. Av de registrerade jägarna med jaktlicens anses 141 000 vara aktiva, motsvarande 2,6% av landets 5,3 miljoner invånare. Det nationella jägareförbundet, Norges Jeger- och Fiskerforbund, har cirka 113 000 medlemmar.

För att jaga i Norge krävs godkänd jägarexamen vilken består av praktiska och teoretiska prov. För jakt på storvilt eller stora rovdjur tillkommer fler praktiska test. Alla jägare måste avlägga en årlig avgift.

Jakträtten ägs av markägaren som har rätt att besluta om vem som får jaga på marken.

Norska jägare anger rekreation och kött som främsta motiv för jakt. Totalt 53 viltarter är tillåtna för jakt, 33 fågelarter, 7 klövviltsarter och 13 andra däggdjursarter. De viltarter som fälldes i störst omfattning 2017/18 var dalripa (120 000 individer), fjällripa (60 000), kronhjort (43 000) och ringduva (34 900). Utsättning av vilt för jakt är inte tillåtet.

Rapportering av avskjutningen är obligatoriskt för samtliga viltarter. Småvilt och vildsvin rapporteras efter jaktsäsongens slut av varje jägare per kommun, via hemsidan Altinn. Storvilt rapporteras av jaktledaren, där hjortdjur rapporteras till Hjorteviltregistret och stora rovdjur till länsstyrelsen. Avskjutningen sammanställs av Statistisk sentralbyrå som publicerar en rapport på sin hemsida några månader efter rapporteringens avslutning. Avskjutningen har rapporterats i Norge sedan 1950-talet. I början samlades data via ett urval omfattande 4% av jägarna. Nuvarande metod startade under 1990-talet när rapporteringen blev obligatorisk för alla jägare. Förutom avskjutning är det även möjligt att rapportera kön och ålder för vildsvin och storvilt.

Den årliga avgiften som alla jägare erlägger investeras i en fond och delfinansierar det norska systemet för avskjutningsrapportering, vilket övervakas av det nationella jägareförbundet. Cirka 2,3 miljoner NOK användes för administration och rapportering av jaktdata 2018.

Systemet för rapportering anses effektivt. Rapporteringsgraden är cirka 90% vilket anses tillräckligt för att ge tillförlitliga data. Planerad utveckling omfattar system som tillåter jägarna att rapportera direkt efter jakten istället för efter jaktsäsongens slut, något som förutses förbättra datas kvaliteten.

POLEN

Polens landareal är 312 680 km² (33% skogsmark, 15% betesmark, 44% jordbruksmark). I landet finns cirka 123 000 aktiva jägare, motsvarande 0,3% av landets 38 miljoner invånare. Det är obligatoriskt att vara medlem i det nationella jägareförbundet, Polski Związek Łowiecki (PZŁ).

Förutom medlemskap i PZŁ krävs godkänd jägarexamen samt ett jaktbevis som specificerar viltarter, område och jaktperiod.

Rätten till jakt och alla levande djur tillhör den polska staten. En markägare kan ansöka om jaktförbud på sin mark, något som måste godkännas av de lokala myndigheterna. Vid ett jaktförbud är det markägaren som måste betala för alla skador som vilt orsakar. Jaktklubbar arrenderar ofta jakträtt från kommunen och är då ansvarig för alla sådana kostnader. Alla fällda djur tillhör jaktklubben som jägaren tillhör. En jaktklubb kan välja att sälja fällda djur till medlemmarna eller ge bort dem gratis. Storvilt säljs ofta till företag som i sin tur säljer köttet till butiker eller restauranger.

Polska jägare anger förvaltning och, i viss mån, troféer som drivkrafter för jakt. Totalt 32 viltarter är tillåtna för jakt, 13 fågelarter, 7 klövviltsarter och 12 andra däggdjursarter. De viltarter som fälldes i störst omfattning under 2017/18 var vildsvin (342 000 individer) och rådjur (215 000). Utsättning av vilt för jakt är tillåtet för fasan, raphöna, fälthare och i viss mån även dovhjort, vildkanin och gräsand.

Avskjutningsrapportering är obligatorisk för alla tillåtna viltarter. Jägare kan rapportera sin avskjutning elektroniskt, men det är fortfarande vanligast att skicka avskjutningen till sin jaktklubb via reguljär post. Statistiken som samlas in via jaktklubbarna kontrolleras och godkänns av Polens motsvarighet till Skogsstyrelsen. Alla data rapporteras sedan till PZŁ regionala enhet. Polens statistiska centralbyrå sammanställer alla data och publicerar en årlig sammanfattande rapport. Förutom avskjutning krävs rapportering av kön och ålder för klövvilt. Det är också möjligt att registrera vikt, trofévikt och typ för troféer.

Systemet för avskjutningsrapportering finansieras av PZŁ.

Systemet för rapportering anses vara omfattande och täcker samtliga jaktmarker. Det råder viss osäkerhet rörande data för viltarter som betraktas som mindre viktiga ur förvaltningsperspektiv, där man upplever en risk för att rapporteringen inte är komplett. Det planeras för elektronisk rapportering i närtid, något som kommer att medföra enklare och snabbare datasammanställning.

RYSSLAND

Rysslands landareal är 17 125 190 km² (46% skogsmark, 22% jordbruksmark). Det beräknas finnas omkring 3 – 3,5 miljoner jägare, motsvarande 2,5% av landets totalt 145 miljoner invånare. Medlemskap i ett jägareförbund är inte obligatoriskt men kan vara fördelaktigt då alla medlemmar kan jaga på förbundets marker. Det finns ett flertal stora jägarorganisationer, där den största är det nationella jägareförbundet, Rosohotrybolovsouz, som har cirka 1,6 miljoner medlemmar. Det militära jägareförbundet har omkring 300 000 medlemmar.

För att jaga i Ryssland krävs ett jaktpass (hunting ticket). Detta utfärdas av myndigheterna, fungerar som en jägares pass och är giltigt för livstid. Dessutom krävs ett jakttillstånd som utvisar var, när och för vilka viltarter som jakt är tillåten. Jakttillstånd utfärdas av den som äger jakträtten för det aktuella området. För närvarande sker ingen examination av jägare. Jägaren förväntas känna till regler för jakt, men kunskapen kontrolleras inte. Det finns planer på att introducera en jägarexamen i närtid.

All rätt till jakt ägs av staten. Föreningar och privata entreprenörer kan arrendera jakträtt från staten. Då upprättas ett kontrakt där parternas skyldigheter specificeras. Därefter kan arrendatorn i sin tur arrendera ut jakträtten till andra jägare. Ägare av skogsmark eller jordbruksmark måste upprätta motsvarande kontrakt med staten för att få jaga på sin mark. Mark där jakträtten inte är utarrenderad kallas publikt land, där alla jägare får jaga efter eget önskemål.

Jägare i Ryssland anger kött, päls och rekreation som främsta drivkrafter för jakt. Totalt 156 viltarter är tillåtna för jakt, 88 fågelarter, 16 klövviltsarter och 52 andra däggdjursarter. De viltarter som fålls i störst antal är sobel (250 000 individer årligen), fälthare (235 000), röd ekorre (193 000) samt räva (185 000, ej specificerad till art). Utsättning av vilt för jakt förekommer.

Rapportering av avskjutningen är obligatorisk för alla tillåtna viltarter, även om vissa viltarter grupperas (som räva). De föreningar och privata entreprenörer som arrenderar jakträtt från staten är skyldiga att föra statistik över avskjutningen, att inventera förekomsten av olika viltarter, motverka djurplågeri samt övervaka områdets gränser. Om den som arrenderat jakträtten inte rapporterat riskeras böter. Om rapporteringen förblir otillräcklig kan avtalet upphävas. Jägare som arrenderar jakträtt av föreningar eller privata entreprenörer måste rapportera sin avskjutning till denne. Underlåtelse att rapportera kan medföra att jakträtten är förverkad. Den regionala myndigheten skickar sammanställda data för regionen till departementet för naturresurser och ekologi där en särskilt utsedd enhet hanterar data. Cirka 3 – 11 månader efter det att rapporteringen avslutats är alla data sammanställda. Officiell jaktstatistik finns tillgänglig i böcker och på hemsidor, men publiceras inte årligen. Den senaste rapporten innehåller statistik för 2013. Dock kan aktuell statistik erhållas från de regionala myndigheterna vid förfrågan. Förutom avskjutningens storlek krävs att jägarna rapporterar kön och ålder för alla viltarter som specificeras i jakttillståndet, liksom reproduktiv status och fertilitet för klövvilt.

Alla system för rapportering av avskjutning finansieras av staten.

Systemet för avskjutningsrapportering anses vara effektivt och samlar in stora mängder data från hela landet på ett likartat och systematiskt sätt. Det finns dock en risk att data kan vara missvisande. Det är svårt att kontrollera avskjutningsdata då det, mer eller mindre, handlar om jägarens ”hedersord”. Det kan också förekomma illegal jakt som inte kommer med i statistiken. Nästkommande års jaktkvot baseras på de rapporterade uppgifterna om levande djur, något som kan leda till medvetet felaktig rapportering från markägarna. Det finns också ett önskemål om sammanfattande rapporter med tätare intervall än idag.

SLOVENIEN

Sloveniens landareal är 20 270 km² (58% skogsmark, 28% betesmark, 7% jordbruksmark). Totalt finns fler än 20 000 registrerade jägare, motsvarande 1% av landets två miljoner invånare.

För att jaga i Slovenien krävs medlemskap i en jaktklubb. Alla jaktklubbar och jägare är medlemmar i det nationella jägareförbundet, Lovska zveza Slovenije (LZS). Förutom medlemskap krävs avlagd jägarexamen som består av praktiska och teoretiska delar. Den praktiska delen innebär oftast ett års praktiskt arbete på jaktmarken, något som också kan förlängas. De teoretiska delarna omfattar 50 – 60 timmars föreläsningar, fler än 10 delexaminationer och en slutlig examinering inför en examinationskommitté utsedd av ministern för jordbruk, skogsbruk och föda. Alla jägare måste också erlagga en årlig avgift, normalt mellan 120 – 150 EUR. Jägarexamen är giltig livet ut.

Allt vilt, inklusive jaktbara viltarter, ägs av staten. Jakträtt tillfaller alla som är medlemmar i en jaktklubb och har ett giltigt medlemskort (visas av ett årligt klistermärke). Jakträtten är således inte knuten till markägandet, och jägare tillåts jaga inom hela sitt jaktområde. Minimiarealen för jakt är 2 000 hektar jaktbart land, medan den genomsnittliga arealen är cirka 4 500 hektar. En markägare kan i teorin förbjuda jakt på sin mark, men detta sker i praktiken nästan aldrig eftersom markägaren då inte kan erhålla kompensation för viltrelaterade skador på marken. En markägare har rätt att bli medlem i den lokala jaktklubben även om det minsta antalet tillåtna jägare är nått, något som kan vara grund att neka marklösa jägare medlemskap i klubben.

Slovenska jägare anger uthållig förvaltning av viltarterna som sin främsta drivkraft för jakt. Totalt 22 viltarter är tillåtna för jakt, 6 fågelarter, 6 klövviltsarter och 10 andra däggdjursarter. De viltarter som fälls i störst antal är rådjur (30 000 – 35 000 individer årligen, och en total registrerad dödlighet på cirka 45 000), vildsvin (under senaste decenniet omfattar avskjutningen cirka 10 000 per år men med stor mellanårsvariation, maximum var 13 178 fällda vildsvin 2019), kronhjort (5 000 – 7 000 årligen) och gems (cirka 2 000 årligen). Utsättning av vilt för jakt är tillåtet för fasan och raphöna.

Rapportering av avskjutning är obligatoriskt för alla jaktbara viltarter och ska göras omedelbart. För flera viltarter (alla klövvilt, mellanstora rovdjur och kråka) tilldelas jaktområdet en årlig kvot som måste fyllas och redovisas till myndigheterna, även med materialinsamling avseende klövvilt (vänster underkäkshalva från samtliga skjutna djur måste lämnas in till en särskild kommission i januari för föregående säsong). En jaktklubb som inte fyller sin kvot tilldelas ett "gult kort" samt får böta minst 4 200 EUR. Om en jaktklubb fått två "gula kort" får den inte längre jaga. De enskilda jägarna måste transportera kropparna av alla fällda djur till en uppsamlingspunkt där kroppens hälsostatus bestäms, detta måste göras samma dag som djuret fällts. En person som utsetts av jaktklubben måste registrera uppgifter om art, kön, bedömd ålder eller ålderskategori, vikt, hälsostatus, datum och klockslag samt var djuret fälldes (1 x 1 km ruta) i det datoriserade rapportsystemet. Registreringen bör helst ske omedelbart, dock ej senare än den 10:e påföljande månad för föregående månad. Alla registrerade data finns tillgängliga för registrerade slutanvändare på dagsbasis och sammanfattande data är tillgänglig för allmänheten (<http://oslis.gozdis.si/>). Varje enskild jägare kan se mer specificerad information för sin egen jaktmark. Avskjutningsrapporteringen har varit obligatorisk i Slovenien sedan 1950-talet. Ett datoriserat system introducerades 2006, där jägarna registrerar den ovan nämnda informationen och även information om djur som hittats döda. Det som rapporteras är således total dödlighet. Förutom uppgifter om det fällda djuret har det sedan 2015 för klövvilt och stora rovdjur även varit obligatoriskt att rapportera exakt plats (GPS koordinat) där djuret fälldes. I övervaknings syfte kan forskare även efterfråga ej obligatoriska data från jägare, som fertilitet och antal foster hos vildsvin.

För närvarande finansieras systemet för avskjutningsstatistik huvudsakligen av LZS, men ministeriet för skogsbruk, jordbruk och föda har påbörjat delfinansiering 2019. För framtida utveckling har LZS, tillsammans med slovenska viltforskare, lyckats erhålla viss finansiering via EU fonder (H-2020 projekt).

Systemet anses mycket stabilt och ger bra och relevant information. Dock kan de höga bötesbeloppen när jägare inte lyckas nå sina avskjutningskvoter motivera till medvetet felaktig rapportering. En mobil applikation för registrering av trafikdödade djur lanserades 2020 och finansierades av landets vägmyndighet. En ny mobil applikation som möjliggör för allmänheten att registrera fältobservationer av djur kommer att utvecklas inom H-2020 projektet StepChange.

SPANIEN

Spaniens landareal är 505 900 km² (26% skogsmark, 13% betesmark, 34% jordbruksmark). Antalet aktiva jägare uppskattas till fler än 850 000, motsvarande 1,8% av de 47 miljonerna invånare. Cirka 315 000 aktiva jägare är medlemmar i det nationella jägareförbundet, Real Federación Española de Caza.

För att jaga i Spanien krävs avlagd jägarexamen för den aktuella autonoma regionen, giltig vapenlicens samt tillstånd från markägaren. Jaktlicensen ska förnyas varje år och vapenlicensen var femte år.

Jakträtten ägs av markägaren som bestämmer vem som får jaga på marken. De olika autonoma regionerna har olika krav på minsta areal för jakt. Ofta kan flera markägare kombinera sina marker med grannfastigheter för att uppnå tillräcklig areal. Landägare kan också arrendera ut sin jakträtt till andra jägare, jaktlag eller jaktklubbar.

Spanska jägare anger kött, troféer och skadekontroll som sina huvudsakliga drivkrafter för jakt. Totalt 61 viltarter är tillåtna för jakt, 43 fågelarter, 10 klövviltsarter och 8 andra däggdjursarter. De viltarter som fälls i störst antal är kanin (fler än 6,2 miljoner individer årligen), trastar (5,1 miljoner), duvor (2,7 miljoner) och rödhöna (2,8 miljoner). Utsättning av vilt för jakt är tillåtet för rödhöna, fasan, kanin, vaktel och hare.

Rapportering av avskjutningen är obligatorisk för samtliga viltarter. Jägare rapporterar till sitt jaktområde eller sin jaktklubb. Dessa rapporterar till de autonoma regionerna, vilka i sin tur rapporterar till jordbruksdepartementet som publicerar en årlig sammanfattande rapport på sin hemsida. Avskjutning samlas in för alla tillåtna viltarter, men vissa arter grupperas i statistiken, till exempel duvor. Tiden mellan rapportering och det att rapporten finns tillgänglig varierar mycket mellan de olika autonoma regionerna. Förutom avskjutning måste även kön specificeras för storvilt.

Systemen för avskjutningsrapportering kontrolleras och finansieras av de autonoma regionerna, vilket innebär att kostnaderna kan variera i olika delar av landet.

Systemet anses vara välfungerande i och med att data samlas in från hela landet. Att rapportering är obligatorisk ses dock som en nackdel, då detta kan leda till medvetet felaktig rapportering.

STORBRITANNIEN

Storbritanniens landareal är 248 540 km² (10% skogsmark, 29% betesmark, 27% jordbruksmark). Via enkäter har antalet aktiva jägare i landet uppskattats till cirka 380 000, motsvarande 0,6% av landets 67 miljoner invånare. Det finns ett flertal jägarorganisationer i landet varav den största, The British Association for Shooting & Conservation (BASC), har cirka 155 000 medlemmar. Forskning och förvaltning rörande vilt och jakt bedrivs huvudsakligen via den privata organisationen The Game and Wildlife Conservation Trust (GWCT) som också har huvuddelen av jakt- och viltrelaterade data i landet.

För att jaga i Storbritannien krävs markägarens tillstånd samt giltig vapenlicens. Licensen utfärdas av polisen för sökande som uppfyller krav rörande behov av vapnet, anses kunna hantera vapnet på ett säkert sätt samt möjlighet till säker vapenförvaring. Det förekommer inget prov rörande jaktliga kunskaper.

Jakträtten ägs av markägaren som också beslutar vem som får jaga på marken. Jakttider kan variera något mellan de ingående länderna England, Wales, Skottland och Nordirland, men är enhetliga inom respektive land. Jägarna har dock inga geografiska begränsningar utan kan jaga i samtliga ingående länder. Markerna är i huvudsak privatägda, vilket innebär att jakt kräver markägarens tillstånd.

Jägare i Storbritannien anger rekreation och skadekontroll som främsta drivkrafter för jakt. Totalt 56 viltarter är tillåtna för jakt, 40 fågelarter, 7 klövviltsarter och 9 andra däggdjursarter. De viltarter som fålls i störst antal är fasan (15 miljoner individer årligen), rödhöna (4,6 miljoner), ringduva (1,9 miljoner) och gräsand (940 000). För samtliga arter utom ringduva beror den höga avskjutningen på omfattande utsättningar. Utsättning av vilt för jakt är tillåtet för fasan, gräsand och rödhöna. Sedan 2005 måste alla markägare som äger fler än 50 fasaner eller raphönor registreras i fjäderfäregistret. Denna regel tillkom i samband med ett utbrott av fågelinfluensa för att underlätta bekämpning av sjukdomar som drabbar fjäderfän.

Avskjutningsrapporteringen är frivillig i Storbritannien. BASC samlar in vissa data direkt från jägarna, men den större datainsamlingen görs av GWCT, vilka årligen har samlat avskjutningsdata från cirka 800 fastigheter runt hela Storbritannien sedan 1961, via "National Gamebag Census (NGC)". Data samlas in via enkäter och täcker samtliga viltarter inklusive de som jagas för skadekontroll, och svarsfrekvensen är cirka 85%. Ungefär ett år efter att data samlats in publiceras ett nyhetsbrev med analyser av trenderna i avskjutning för 4 – 5 viltarter. Trender presenteras oftast för hela Storbritannien och mer sällan med geografisk uppdelning. Det finns inga nationella mål eller kvoter för avskjutning, dessa bestäms istället av respektive markägare och baseras på tillgången av vilda eller utsatta arter. Utöver antal är målet att även samla in data om köns- och åldersfördelning för vissa viltarter. Det är dock svårt att få ytterligare data, då individspecifika data oftast saknas i de uppgifter som jägarna rapporterar till markägarna.

Datainsamlingen inom NGC finansieras av GWCT utan bidrag från staten. Finansieringen sker via fonder och GWCT ser avskjutningsrapporteringen som en viktig del av verksamheten. Det har tidigare förekommit sporadiskt samarbete mellan GWCT och staten i syfte att utvärdera NGC-systemets potential vad gäller avskjutningsrapportering samt för övervakning av trender i däggdjurspopulationerna, men för närvarande sker inget samarbete och NGCs hemsidor för däggdjur har inte uppdaterats sedan 2010.

GWCT är mycket nöjda med systemet. Jägare och markägare kan känna misstro mot staten medan GWCT anses pålitliga. Att vara fristående från staten anses därför öka pålitligheten i data. Man har kontrollerat styrkan i trendberäkningarna vilket ger stöd för att data håller hög statistisk kvalitet. BASC anser också att områdesbaserad rapportering ger mer kontinuerlig information, jämfört med individbaserad redovisning vilken kan medföra risk för dubbelrapportering vid klappjakter.

SVERIGE

Sveriges landareal är 438 570 km² (66% skogsmark, 2% betesmark, 7% jordbruksmark). Det finns cirka 300 000 registrerade jägare i landet (de som betalar statligt jaktkort), motsvarande 2,9% av de 10 miljonerna invånare. Det finns flera jägareförbund, men det största är Svenska Jägareförbundet med cirka 150 000 medlemmar.

För att jaga krävs en godkänd jägarexamen som består av teoretiska och praktiska prov, till exempel ett särskilt skjutprov för högvilt. Det teoretiska provet måste vara godkänt för att det praktiska provet ska få avläggas. Alla jägare måste också betala ett statligt jaktkort. För att jaga med skjutvapen krävs giltig vapenlicens, som utfärdas av polisen.

Jakträtten tillfaller markägaren oavsett markens storlek. Markägaren kan nyttja sin jakträtt eller arrendera ut den till andra jägare. En stor del av Sveriges mark, främst i de norra och centrala delarna, ägs av staten eller stora privata bolag. På denna mark har jakträtten oftast arrenderats ut till enskilda jägare eller jaktklubbar.

Svenska jägare anger rekreation, kött, förvaltning och troféer som sina huvudsakliga drivkrafter för jakt. Totalt 48 viltarter är tillåtna för jakt, 28 fågelarter, 6 klövviltsarter och 14 andra däggdjursarter. De viltarter som fälldes i störst antal under 2017/18 var vildsvin (114 800 individer), rådjur (103 300), älg (84 700) och gräsand (69 500). Utsättning av vilt för jakt är tillåtet för fasan, raphöna och gräsand. Avskjutning av utsatt vilt räknas in i avskjutningsstatistiken.

Avskjutningsrapportering är frivilligt för samtliga viltarter förutom de som jagas via licens eller enligt av myndighet fastställd plan. Dessa arter främst älg, kronhjort och stora rovdjur, ska rapporteras till Länsstyrelsen. Svenska Jägareförbundet har sedan 1938 ett uppdrag att skatta avskjutningen av de viltarter som har frivillig rapportering. Jaktlag rapporterar sin totala avskjutning, sin jaktmarksareal och vilken jaktvårdskrets de tillhör. För varje viltart beräknas en avskjutning per areal som appliceras på kretsens totala areal. Den skattade avskjutningen summeras sedan per län och nationellt. Förutom avskjutning kan jaktlagen rapportera biologiska data som kön och vikt för klövvilt, samt älgobs (ett observationsindex för älg, kronhjort och stora rovdjur). De flesta jaktlag rapporterar direkt i Svenska Jägareförbundets databas Viltdata. En mobil applikation lanserades 2019 som ett sätt att erhålla förbättrad datakvalitet och ökad rapporteringsgrad.

Sammanfattade biologiska data och älgobs blir publikt tillgängliga omedelbart vid registrering, medan skattad avskjutning blir tillgänglig cirka tre månader efter avslutad rapportering. Data finns tillgängliga på lokal, regional och nationell nivå.

Systemet för frivillig avskjutningsrapportering finansieras via den årliga avgift alla jägare erlägger. Pengarna placeras i en fond (Viltvårdsfonden) och regeringen allokerar årligen delar av fondens medel till Svenska Jägareförbundet för specificerade uppdrag, däribland avskjutningsstatistik.

Systemet anses effektivt. Data ses som pålitliga eftersom rapporteringen är frivillig. Vid obligatorisk rapportering upplevs en risk med medvetet felaktig rapportering från omotiverade jägare, särskilt som de enskilda rapporterna blir offentliga vid rapportering till en myndighet. Att data finns tillgänglig på flera nivåer ses också som en fördel för förvaltningen.

För närvarande utvecklas en ny metod för skattning av avskjutningen, baserad på Bayesiansk statistik. I jämförelse med det hittillsvarande systemet är den nya metoden mindre känslig för låga rapporteringsgrader eller avvikande värden.

TJECKIEN

Tjeckiens landareal är 78 870 km² (35% skogsmark, 20% betesmark, 37% jordbruksmark). Totalt finns 90 300 jägare med jaktlicens, motsvarande 0,8% av de 10,6 miljonerna invånare. Det är inte känt hur stor andel av dessa som är aktiva. Det nationella jägareförbundet, Českomoravská myslivecká jednota (ČMMJ), har cirka 60 000 medlemmar.

För att jaga i Tjeckien krävs en godkänd jägarexamen, giltig vapenlicens, en försäkring som täcker jaktrelaterade olyckor samt ett lokalt jakttillstånd. Jägarexamen består av både teoretiska och praktiska delar och avslutas med ett muntligt prov. Innehållet i examen är lika oavsett vilka viltarter som ska jagas. Jägarexamen gäller livet ut medan vapenlicensen måste förnyas var femte eller tionde år, beroende på jägarens hälsa. Det lokala jakttillståndet utfärdas av den som äger jakträtten och gäller ofta för ett specifikt område och viltart med angivande av tillåtets kön och åldersgrupp.

Jakträtten ägs av markägarna som också kan besluta om vem som får jaga på marken. Arealen måste vara minst 500 hektar för att jakt ska tillåtas och markägare kan kombinera sina marker för att nå tillräcklig areal. Det är vanligt att markägare arrenderar ut sin jakträtt till enskilda jägare eller jaktklubbar, vilka då blir ansvariga för hanteringen av viltskador på marken.

Jägare i Tjeckien anger förvaltning och skadekontroll som sina huvudsakliga drivkrafter för jakt. Totalt 36 viltarter är tillåtna för jakt, 18 fågelarter, 9 klövviltsarter och 9 andra däggdjursarter. De viltarter som fälldes i störst antal under 2017/18 var fasan (458 000 individer), gräsand (238 000), vildsvin (137 000) och rådjur (102 000). Utsättning av vilt för jakt är tillåtet för fasan, gräsand och hare. När utsättning sker med hjälp av statliga subventioner förbjuds jakt på marken under fem år. Om utsättning finansieras av markägaren är det möjligt att jaga direkt. Utsatt vilt räknas in i avskjutningsdata.

Avskjutningsrapportering är obligatorisk för alla tillåtna viltarter. Enskilda jägare rapporterar sin avskjutning till en ansvarig person inom jaktområdet, som i sin tur skickar data per reguljär post till den kommun som området hör till. Om jägaren bedrivit jakt inom flera kommuner ska rapportering ske separat för varje kommun. Avskjutningen rapporteras per viltart förutom i några fall när arter grupperas, till exempel gäss. Alla avskjutningsdata summeras av jordbruksdepartementet som publicerar en sammanfattande rapport för hela landet cirka nio månader efter rapporteringen avslutats. Regionaliserade avskjutningsdata är inte publikt tillgänglig. Tjeckien har haft samma system för rapportering sedan 2001 och jägare som inte rapporterar sin avskjutning riskerar böter. Förutom avskjutning måste kön och åldersgrupp rapporteras för rådjur och vildsvin. För fasaner krävs rapportering av antal och kön.

Systemet för avskjutningsrapportering finansieras helt av staten.

Systemet ses som effektivt. Planerad utveckling inkluderar möjligheter för jägare att rapportera online. Det finns också önskemål att kunna tillgängliggöra data på regional nivå.

TYSKLAND

Tysklands landareal är 357 380 km² (31% skogsmark, 18% betesmark, 38% jordbruksmark). Det finns cirka 385 000 registrerade jägare, motsvarande 0,5% av de 83 miljonerna invånare. Cirka 245 000 jägare är medlemmar i jägareförbundet Deutscher Jagdverband (DJV).

För att jaga i Tyskland krävs godkänd jägareexamen. Denna består av en teoretisk del som innefattar viltförvaltning och artkännedom samt en praktisk del som innefattar ett skjutprov. Provens utformning varierar mellan landets regioner. Jakttillståndet som erhålls vid godkänt prov måste förnyas varje eller vart tredje år, det senare till en reducerad kostnad. I vissa delstater måste jägarna även erlagga en årlig avgift. Jägare måste också ha en jaktförsäkring.

Jakträtten tillhör markägaren och minst 75 hektar krävs för att kunna jaga. Markägare med angränsande fastigheter kan kombinera sina marker för att nå tillräcklig areal. Markägare kan också välja att arrendera ut sin jakträtt till andra jägare. Jakträtten tilldelas då den/de högst betalande eller de som verkar ha bäst förutsättningar att uppfylla den tilldelade jaktkvoten. Om man önskar jaga på statlig mark måste man ansöka om det. Man anger i ansökan hur mycket man vill jaga och tilldelas en specifik jaktkvot.

Var femte år undersöker DJV anledningen till att medlemmarna jagar. I den senaste undersökningen angavs rekreation som den främsta drivkraften och lokal viltförvaltning som nästa orsak. På tredje plats listades arbetet med sin hund av kvinnliga jägare och kött av manliga jägare. Totalt 33 viltarter är tillåtna för jakt, 12 fågelarter, 8 klövviltsarter och 13 andra däggdjursarter. De viltarter som fålls i störst omfattning är rådjur (1,2 miljoner individer årligen), vildsvin (fler än 800 000), duvor (430 000) och rödräv (fler än 400 000). Utsättning av vilt för jakt är möjligt men kräver tillstånd vilket är en utdragen och komplicerad process. Uppfödning och utsättning är därför relativt ovanligt.

Avskjutningsrapportering är obligatorisk för samtliga jaktbara viltarter. Vid rapportering av klövvilt, inklusive vildsvin, måste även jaktform, kön, hälsostatus (frisk/sjuk), vikt, var kulan/kulorna träffade, skytt och hur jakten gick till anges. Denna information är obligatorisk om man planerar att sälja köttet eller om jakten bedrevs på statlig mark, men frivillig om jägaren själv tar tillvara på köttet. Den jägare som betalar för jakten är skyldig att rapportera avskjutningen. Jägaren rapporterar till myndigheten i den delstat där jakten skett. DJV samlar sedan in data från de olika delstaterna och publicerar en sammanfattande rapport online cirka sex månader efter rapporteringens avslutning. Statistik presenteras summerat för landet, men även per delstat och art (med undantag av duvor och änder som grupperas).

Systemet för avskjutningsrapportering som DJV arbetar med finansieras med hjälp av jägarnas avgifter för jakttillstånd. Då avgiften varierar mellan delstater kan den finansiella bilden också variera.

Avskjutningsrapporteringen har varit obligatorisk i Tyskland sedan början av 1940-talet och man anser sig ha ett bra system, dock med viss osäkerhet kring datas kvalitet. Det finns ett mönster att jägare tenderar att rapportera exakt den tilldelade kvoten, vilket kan tolkas som medvetet felaktig rapportering. Man menar dock att statistikinsamlingen är av stor vikt som underlag för jaktkvoter kommande år.

UNGERN

Ungerns landareal är 93 030 km² (21% skogsmark, 8% betesmark och gräsmark, 46% jordbruksmark). Det finns cirka 61 000 registrerade jägare, motsvarande 0,6% av landets 9,8 miljoner invånare. Alla jägare måste vara medlemmar i "Ungerska Jägares Jaktkammare" (Országos Magyar Vadászkamara) som är det offentliga organ som representerar jägarna. Det Nationella Ungerska Jägareförbundet (Országos Magyar Vadászati Védegylet) är den äldsta jägarorganisationen och representerar jaktklubbarna.

För att jaga i Ungern krävs avlagd jägarexamen som omfattar både teoretiska och praktiska prov. Vid godkänt prov erhålls vapenlicens samt ett jakttillstånd. Vid ansökan får jägaren inte vara kriminellt belastad under de senaste tio åren. Jakttillståndet måste förnyas varje år via erläggande av en avgift, medan vapenlicensen gäller på livstid. Ungerska Jägares Jaktkammare ansvarar för utfärdande av jakttillstånd via sina 19 länskontor. Det är inte obligatoriskt att vara medlem i en jaktklubb men en jägare måste antingen vara medlem i den lokala jaktklubben eller ha förvaltningsenhetens tillstånd för att jaga i området.

Jaktträten tillfaller markägaren och arealen måste vara minst 3 000 hektar för att tillåta jakt. Markägare med angränsande fastigheter kan gå samman för att nå tillräcklig areal. Ungern är uppdelat i totalt 1 446 förvaltningsenheter (jaktområden) som i sin tur återfinns inom någon av totalt 52 viltförvaltningsregioner. Regionvisa viltförvaltningsplaner togs fram för 20 år sedan och utgör grunden för förvaltningsenheternas planer.

Ungerska jägare anger troféer och kött som sina huvudsakliga drivkrafter för jakt på storvilt, medan kött är den huvudsakliga drivkraften för jakt på småvilt. Predator kontroll är den vanligaste drivkraften för jakt på rovdjur. Totalt 31 viltarter är tillåtna för jakt, 16 fågelarter, 6 klövviltsarter och 9 andra däggdjursarter. De viltarter som fålls i störst omfattning är fasan (422 000 individer årligen), vildsvin (149 000), rådjur (119 000) och fälthare (82 000). Utsättning av vilt för jakt är tillåtet för fasan och gräsand. Avskjutningen av utsatt vilt räknas in i avskjutningsdata.

Som en del av viltförvaltningen är förvaltningsenheterna skyldiga att rapportera sin avskjutning för samtliga tillåtna viltarter. Enheterna rapporterar också populationens storlek under våren för fem storviltsarter och tre småviltsarter, samt lämnar ett förslag till avskjutningsplan. Förvaltningsenheternas rapportering sker via e-post årligen till länets jaktinspektör, vilken är en del av jordbruksadministrationen. Alla data samlas sedan i en viltdatabas där statistik summeras per län. Databasen administreras av Szent István University (Gödöllő), på uppdrag av regeringen. Cirka 4 – 6 månader efter rapporteringens avslutning publiceras en sammanfattande rapport som innehåller lång- och kortsiktiga trender i avskjutningen samt en analys och information om kommande års jaktkvot och viltövervakning. Rapporten publiceras i pappersformat men finns även tillgänglig online på databasens hemsida. Ungern har använt samma system för avskjutningsrapportering sedan cirka 1970, och data har använts som stöd för beslut inom viltförvaltningen sedan 1991. Förvaltningsenheter som inte rapporterar sin avskjutning, populationernas storlek och/eller förslag till avskjutningsplan riskerar att få böter. Om en förvaltningsenhet betalar böterna så får den fortsätta jaga, men om rapporteringen fortsätter att vara otillräcklig finns en risk att enheten inte får fortsätta jaga. Om en förvaltningsenhet inte har en antagen årlig plan är all jakt strikt förbjuden i området. Förutom avskjutning, måste jägarna rapportera trofédata för kronhjort, rådjur och dovhjort samt mufflon. Betar från vildsvin ska rapporteras om deras längd överstiger 16 cm.

Systemet för avskjutningsrapportering finansieras helt av staten.

Systemet anses stabilt, med långa tidsserier av detaljerade data. En digital lösning för rapportering planeras, något som skulle medge statistik i realtid istället för summerad statistik en gång per år.

BILAGA 1

FRÅGOR

ALLMÄNNA JAKTLIGA FÖRHÅLLANDEN

1. Ungefärligt antal jägare i landet?
2. Vilka krav ställs för att få jaga? Till exempel skjutprov, registrering
3. Måste jägare vara registrerade, finns det system/databas för detta?
4. Finns någon geografisk uppdelning för jägare/jakt/jaktstatistik? Hur är den uppdelningen gjord?
5. Vilka viltarter får jagas?
6. Vilka viltarter fälls i störst antal?
7. Vilken/vilka är de vanligaste anledningarna till jakt? Exempelvis kött, trofé, förvaltning, skadeförebyggande
8. Vem/vilka har rätt att jaga? Exempelvis alla medborgare, markägare
9. Är jakt tillåtet i hela landet eller i delar av landet? Vilka delar?

JAKTSTATISTIK

10. Finns en organisation för insamling av avskjutningsstatistik?
11. Samlas jaktstatistiken i databaser, annat system?
12. För vilken/vilka viltarter ska avskjutningen rapporteras?
13. Vilket är det huvudsakliga syftet med jaktstatistik? Exempelvis nationell "bokföring", regional/lokal förvaltning, forskning, annat
14. Vad kostar systemet för avskjutningsstatistik, vem betalar?
15. Är det tillåtet att sätta ut vilt för jaktändamål, vilka arter?
16. Räknas utsatt vilt med i avskjutningsstatistiken?
17. Är rapporteringen frivillig eller obligatorisk?
18. Fördelar och nackdelar med frivillig eller obligatorisk rapportering
19. Samlas andra data in för skjutet vilt, exempelvis vikt, kön, ålder?
20. Vem rapporterar avskjutning, exempelvis enskilda jägare, jaktlag, andra?
21. Hur ofta rapporteras avskjutning?
22. Hur lång tid tar det från rapportering till dess att data finns tillgängligt?
23. Finns något separat system för rapportering av fällda, ringmärkta fåglar?
24. Vilka övergripande fördelar och nackdelar finns med systemet?
25. Hur tillgänglig är avskjutningsstatistiken? Exempelvis publiceras öppet på webbsida, skrivna rapporter, annat

JAKTTURISM

26. Förekommer jaktturism, ungefär hur många jägare årligen?
27. Hur registreras det som jaktturister fäller? Exempelvis hanteras separat, ingår i normal avskjutningsrapportering
28. Vilken/vilka viltarter är vanligast/mest populära för jaktturister att jaga?

VILTSJUKDOMAR

29. Finns system för övervakning av viltsjukdomar?
30. Vem hanterar sådana system?
31. Vilken roll har jägarna i övervakningen av viltsjukdomar?
32. Förekommer statliga initiativ för att övervaka eller förhindra viltsjukdomar?
33. Vem/vilka hanterar prover inom övervakningen av viltsjukdomar?

TIDIGARE NUMMER AV VILTFORUM

Viltforums rapportserie kommer ut med något eller några nummer årligen. Alla rapporter ligger tillgängliga på nätet som läs- och nerladdningsbara PDF-filer på www.jagareforbundet.se/vilt/viltforum

Viltforum är en rapportserie från Svenska Jägareförbundet. Rapporterna tar upp särskilt intressanta frågor eller områden som brett har anknytning till jakt- eller viltvårdsrelaterade frågor. Innehållet behöver inte spegla Svenska Jägareförbundets uppfattning eller inställning.

Titel: Kartläggning av metoder för rapportering av avskjutning av jaktbart vilt i Europa

Författare: Åhl Malin, Elmhagen Bodil, Bergqvist Göran

Url: www.jagareforbundet.se/vilt/viltforum

Utgivningsdatum: Juli 2021

Redaktör: Göran Bergqvist

Citeras som: Åhl M, Elmhagen B, Bergqvist G. 2021.

Kartläggning av metoder för rapportering av avskjutning av jaktbart vilt i Europa Viltforum 3/2020.

Sammanfattning: I föreliggande rapport redovisas en kartläggning av metoder för rapportering av avskjutning av vilda fåglar och däggdjur i 22 europeiska länder. Kartläggningen genomfördes under hösten 2019. I de flesta länderna (16 länder, 72 %) var avskjutningsrapportering obligatorisk för samtliga tillåtna viltarter. De vanligaste konsekvenserna av utebliven rapportering var en straffavgift eller att licensen inte förnyades. Rapporteringen var helt frivillig i tre länder (Cypern, Grekland och Storbritannien), medan Finland, Frankrike och Sverige tillämpade både frivillig och obligatorisk rapportering, beroende på viltart, område och/eller jaktmetod. I normalfallet finns avskjutningsdata publikt tillgängligt inom tre till sex månader efter det att rapporteringen avslutats, men i några länder kan detta ta mer än ett år. De använda systemen för avskjutningsrapportering varierar mycket mellan länder, men alla rapportörer uppgav sig vara nöjda med det valda systemet.

Denna rapport finns också tillgänglig på engelska som Viltforum 5/2020. This report is also available in English as Viltforum 5/2020.

Nyckelord: rapportering, avskjutning, obligatorisk, frivillig

Foto, omslagsbild: Oscar Lindvall. Layout: ellie.se

eISBN: 978-91-86971-31-1